

Jaarverslag 2022

Samenwerkingsverband
Primair Onderwijs
Duin- en Bollenstreek

PO 2812 / 21680
Stichting Samenwerkingsverband
Primair Onderwijs Duin- en Bollenstreek

Bonnikesplein 24-26
2201 XA Noordwijk

Email info@swv-db.nl
Telefoon 0252-431575
www.swv-db.nl

*statutair gevestigd in Noordwijk,
ingeschreven bij de Kamer van Koophandel onder nummer 57930376*

Inhoud

Voorwoord.....	4
1. Visie en besturing	5
1.1 Doelstelling en kernactiviteit.....	5
1.2 Missie en Visie	5
1.3 Leerlingpopulatie.....	5
1.4 Organisatiestructuur	6
1.4.1 Situatie tot 22 september 2022	6
1.4.2 Situatie vanaf 22 september 2022	6
1.4.3 De uitvoeringsorganisatie.....	6
1.4.4 Samenwerken in kernen.....	7
1.5 Governance	7
1.5.1 Code goed bestuur	8
1.5.2 Naleving wettelijke voorschriften	8
1.5.3 Samenstelling bestuur en toezicht.....	8
1.5.4 Verslag intern toezicht	9
1.6 Klachten en geschillen	10
1.7 Politieke en maatschappelijke verantwoording.....	10
1.8 Horizontale verantwoording	11
1.8.1 Ondersteuningsplanraad (OPR).....	11
1.8.2 Samenwerkingsraad (vanaf 22 september 2022)	12
1.8.3 Medezeggenschapsraad (MR)	12
1.8.4 Afstemming met externe partners.....	12
1.9 Verbonden partijen	13
2. Kernactiviteiten	14
2.1 Verwijzing gespecialiseerd onderwijs	14
2.2 Programma's	16
Programma 1: Basisondersteuning	16
Programma 2: Aanvullende ondersteuning	17
Programma 3: Arrangementen	18
Programma 4: Hoogbegaafdheid	19
Programma 5: Professionalisering	20
Programma 6: Ouder- en Kindsteunpunt.....	21
Programma 7: Bestuur en organisatie.....	21
Programma 8: Knelpunten	21
Programma 9: Inzet bovenmatige reserve.....	21

3. Bedrijfsvoering	22
3.1 Financieel beheer	22
3.2 Allocatie van middelen	22
3.3 Personeel	22
3.4 Inkoopbeleid, duurzaamheid en maatschappelijk ondernemen	23
3.5 Kwaliteitszorg	23
3.5.1 Kwaliteit van de ondersteuning	23
3.5.2 Thuiszitters	24
3.6 Huisvesting	24
3.7 AVG en cybersecurity	24
3.8 Treasury beleid	24
3.9 Staat van baten en lasten 2022	25
3.9.1 Toelichting staat van baten en lasten in relatie tot de begroting	25
3.9.2 Baten	25
3.9.3 Verplichte afdrachten aan so, sbo en swv-en (grensverkeer sbo)	26
3.9.4 Overige lasten - toelichting per programma	26
3.10 Investerings in 2022	30
3.11 Vermogenspositie ultimo 2022	30
4. Continuïteitsparagraaf	31
4.1 Gegevensset	31
4.1.1 Personele bezetting	31
4.1.2 Leerlingenaantallen	31
4.2 Meerjaren balans	34
Toelichting op de meerjarenbalans	34
4.3 Staat van baten en lasten	35
Toelichting op de staat van baten en lasten	35
4.4 Kasstroomprognose	37
4.5 Financiële ratio's en ontwikkeling vermogenspositie	37
Toelichting op de kengetallen	37
5. Risicomanagement	38
5.1 Werking interne risicobeheersing en controle systeem	38
5.2 Beschrijving risico's en onzekerheden, beheersmaatregelen	39
5.3 Belangrijke gebeurtenissen na balansdatum	40
Bijlage A – Hoofd- en nevenfuncties bestuur en toezicht	41
Jaarrekening 2022	43
Grondslagen	43
Algemeen	43
Vergelijking met voorgaand jaar	43

Activa	43
Passiva	43
Grondslagen voor de resultaatsbepaling	44

Voorwoord

Het samenwerkingsverband heeft dit jaarverslag gemaakt op een moment dat onze beleidskaders sterk in verandering zijn. Inhoudelijk is er een grote nieuwe ambitie geformuleerd door het Ministerie van OCW in *“Contouren werkagenda route naar inclusief onderwijs 2035”* (maart 2023). Het gesprek hierover was in het gehele jaar 2022 binnen het samenwerkingsverband al gaande; het nieuwe Ondersteuningsplan 2023-2027 heeft als titel gekregen *“Op weg naar inclusief onderwijs”*.

De tweede grote verandering betreft onze randvoorwaarden. Ondanks nog lopende afspraken in een sectorplan over afbouw van reserves heeft de minister van OCW besloten om in 2023 in te grijpen op de vermeende bovenmatige reserves van de samenwerkingsverbanden. Deze korting heeft ingrijpende gevolgen, ook voor ons samenwerkingsverband.

In 2022 was er veel onrust over mogelijk gewijzigde voorwaarden voor btw vrijstelling inzake inhuur en detachering naar en van het samenwerkingsverband. Extra middelen (btw compensatie en het opzetten van een ouder-jeugdsteunpunt) werden pas laat in het jaar toegekend en DUO is tot op heden niet in staat gebleken de noodzakelijke sturingsinformatie rondom leerlingenstromen beschikbaar te stellen.

Het samenwerkingsverband zou graag proactief aan de slag gaan met de nieuwe inhoudelijke beleidsagenda en kijkt met tevredenheid terug op de eerste stappen die in 2022 al in die richting zijn gezet of voorbereid. De onzekerheid over de impact van de aangekondigde korting in 2023 en ons middelenperspectief op termijn maken dat we genoodzaakt zijn om “te sturen in de mist”. Het is onmogelijk om reserves doelmatig af te bouwen, een goede meerjarenbegroting op te stellen en een gezonde, effectieve exploitatie over 2023 te realiseren als aan de voorwaarden daarvoor door de overheid niet wordt voldaan.

Noordwijk, 30 maart 2023
Marieke Jas, directeur-bestuurder

1. Visie en besturing

1.1 Doelstelling en kernactiviteit

Stichting Samenwerkingsverband Primair Onderwijs Duin- en Bollenstreek vormt het samenwerkingsverband (hierna het swv) zoals bedoeld in de Wet passend onderwijs. Het swv verzorgt samen met schoolbesturen, gemeenten, maatschappelijke partners en de omliggende swv-en een gemeenschappelijk en dekkend onderwijsaanbod. Het swv houdt zich bezig met de dienstverlening aan scholen en leerlingen, de beschikbaarstelling van expertise, onderzoek en de toeleiding naar het gespecialiseerd onderwijs. De uitvoering van het beleid is gebaseerd op het ondersteuningsplan 2019-2023 dat door het bestuur is vastgesteld op 12 juni 2019.

1.2 Missie en Visie

De algemene doelstelling voor het swv is wettelijk vastgelegd in artikel 18a, lid 2 WPO:

Het samenwerkingsverband stelt zich ten doel een samenhangend geheel van ondersteuningsvoorzieningen binnen en tussen de scholen, bedoeld in de vorige volzin, te realiseren en wel zodanig dat leerlingen een ononderbroken ontwikkelingsproces kunnen doormaken en leerlingen die extra ondersteuning behoeven een zo passend mogelijke plaats in het onderwijs krijgen.

Samenwerkingsverband Primair Onderwijs Duin- en Bollenstreek verwoordt deze gegeven doelstelling als volgt in een eigen missie: het bieden van zo thuisnabij mogelijk onderwijs aan ieder kind, wat aansluit op zijn of haar ontwikkeling en talenten en afgestemd is op zijn of haar onderwijsbehoeften.

Voor ieder kind is er een onderwijsplek, waar het de gelegenheid krijgt zich binnen zijn of haar mogelijkheden te ontplooien. Hoge verwachtingen staan daarbij voorop. Leerlingen kunnen in ons swv rekenen op de ondersteuning die past bij hun onderwijs- en jeugdzorgbehoefte. Vanuit deze handelingsgerichte visie is de ondersteuning niet alleen gebaseerd op wat het onderwijs kan bieden maar is eveneens afgestemd op wat de partners vanuit de jeugdhulp kunnen bijdragen.

1.3 Leerlingpopulatie

Op 1 februari 2022 (de teldatum) was de opbouw van de leerlingpopulatie als volgt:

	scholen	leerlingen
Regulier basisonderwijs	58	15.617
Speciaal basisonderwijs	3	332
Speciaal onderwijs	2	247
Totaal		16.196
Toelaatbaarheidsverklaring sbo van dit swv		324 (2,03%)
Toelaatbaarheidsverklaring so van dit swv		391 (2,39%)

De deelname aan het sbo is lager dan landelijk gemiddeld¹ (2,47% op 1 okt. 2022) De deelname aan het so is hoger dan landelijk gemiddeld (1,91% op 1 okt. 2022).

¹ Helaas zijn de landelijk gemiddelde percentages alleen gepubliceerd voor de teldatum 1 oktober 2022 hetgeen vergelijking niet zuiver maakt.

1.4 Organisatiestructuur

Het swv wordt gevormd door 12 schoolbesturen voor regulier en speciaal (basis) onderwijs in een regio die vijf gemeenten omvat: Hillegom, Lisse, Katwijk, Noordwijk en Teylingen.

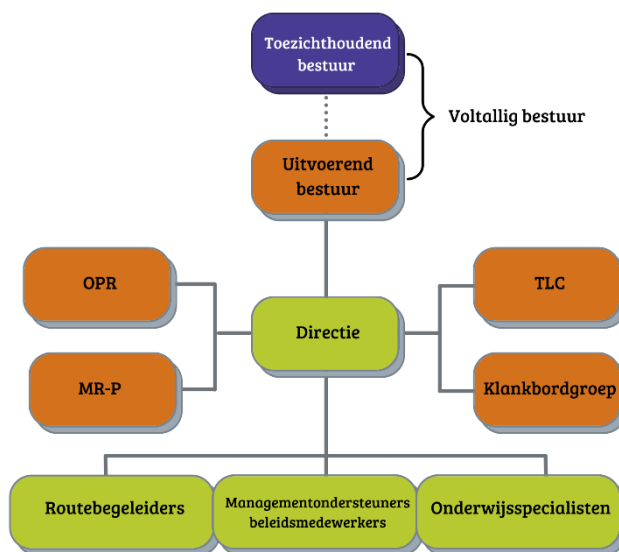
Om de samenwerking van de scholen en lokale voorzieningen te bevorderen, is het swv verdeeld in negen kernen: Katwijk Hoornes/Katwijk aan de Rijn, Katwijk aan Zee, Valkenburg/Rijnsburg, Hillegom, Lisse, Noordwijk, Noordwijkerhout, Sassenheim Warmond en Voorhout.

In 2022 is de organisatiestructuur van het swv gewijzigd.

1.4.1 Situatie tot 22 september 2022

Het swv kende een toezichthoudend en een uitvoerend bestuur. Het wijzigen van statuten was voorbehouden aan het voltallig bestuur (toezichthoudend en uitvoerend bestuur gezamenlijk). Binnen het bestuur was er een auditcommissie financiën en een remuneratiecommissie. Het toezichthoudend bestuur had een externe onafhankelijke voorzitter.

De dagelijkse leiding van het swv was in handen van de eenhoofdige directie die tevens leiding gaf aan de uitvoeringsorganisatie. Taken en bevoegdheden van de directie waren vastgelegd in een management statuut.

1.4.2 Situatie vanaf 22 september 2022

Het swv wordt bestuurd door een directeur-bestuurder (de voormalige directeur). De raad van toezicht bestaat uit drie personen waaronder een onafhankelijk voorzitter. Alle schoolbesturen hebben zitting genomen in de samenwerkingsraad, het overlegorgaan waarin zij hun belangen kunnen behartigen.

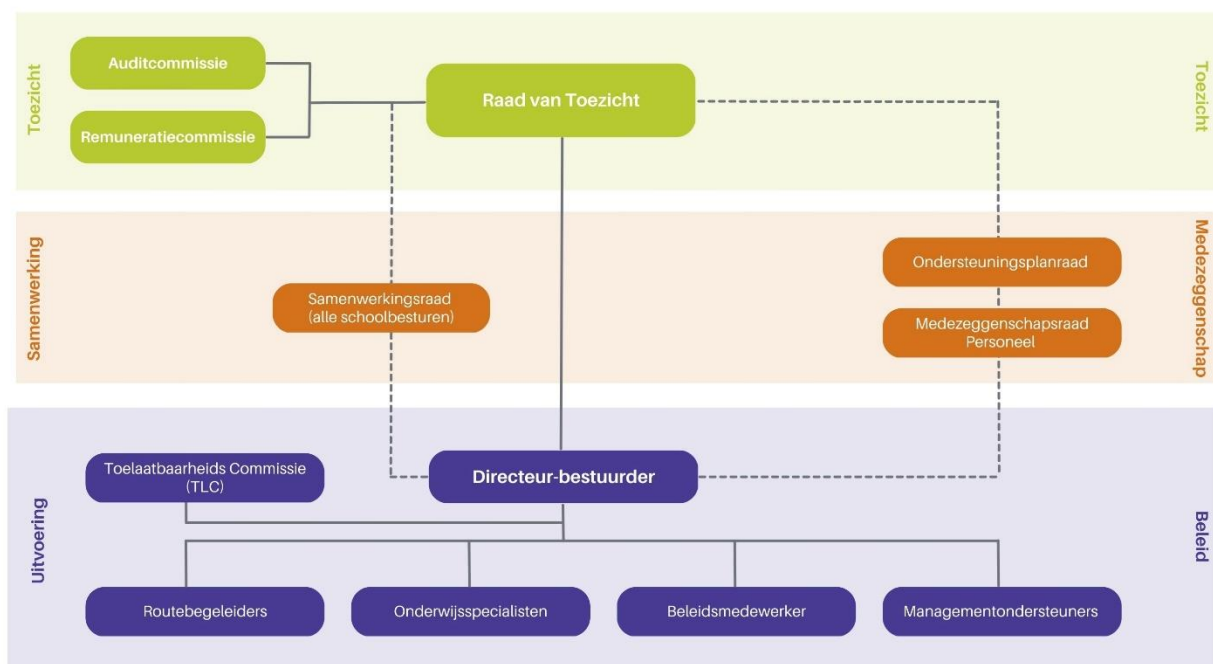
De raad van toezicht kent een auditcommissie financiën en een remuneratiecommissie.

De dagelijkse leiding van het swv is in handen van de directeur-bestuurder. Taken en bevoegdheden van de directeur-bestuurder zijn vastgelegd in de statuten.

1.4.3 De uitvoeringsorganisatie

De uitvoeringsorganisatie is niet gewijzigd met dien verstande dat een aantal functies die voorheen werden ingehuurd, nu in loondienst worden uitgevoerd. Het gaat dan met name om de functies routebegeleider en onderwijsspecialisten (zie paragraaf 3.3).

De toelaatbaarheidscommissie (TLC) beoordeelt aanvragen en geeft toelaatbaarheidsverklaringen af voor het gespecialiseerd onderwijs (sbo en so). De tweede deskundige wordt extern ingehuurd. Voor het bieden van aanvullende onderwijsondersteuning heeft het swv een meerjarige contract met de Ambulante Educatieve Dienst (AED) en, tot 1 augustus 2022, met de Aloysius Stichting. De uitvoering en coördinatie van deze inzet wordt uitgevoerd in afstemming met het swv.

1.4.4 Samenwerken in kernen

Met ingang van het schooljaar 2022-2023 heeft het swv het samenwerken in kernen (gemeenten of dorpskernen) toegevoegd als belangrijk organisatie-element. Door samen te werken in kernen geven scholen gezamenlijk vorm aan hun opdracht om kinderen zo thuisnabij mogelijk onderwijs te geven. Samenwerken in kernen stimuleert de netwerkfunctie van het swv en heeft als doel om verder te ontwikkelen in het delen van expertise en leren van elkaar (lerend netwerk/leergemeenschap). Er zijn voor elke kern vier kernoverleggen per schooljaar gepland. In de kernoverleggen komen directeuren en IB-ers van scholen voor regulier onderwijs en gespecialiseerd onderwijs samen. Vanuit het swv wordt het netwerk gestimuleerd en verbonden door vaste onderwijsspecialisten of routebegeleiders per kern. Ook onderwijsondersteuners en wijkteammedewerkers maken deel uit van de kernoverleggen. Daarnaast kunnen thematisch andere netwerkpartners aanhaken (bijvoorbeeld het voorschoolse veld of de GGD). In het eerste jaar wordt het samenwerken in kernen gefaciliteerd door een externe procesregisseur.

1.5 Governance

Sinds de start van het schooljaar 2021-2022 werkte het swv met een uitvoerend bestuur en een toezichthoudend bestuur (one-tier model). Het wijzigen van statuten vergde instemming van het voltallig bestuur (uitvoerend en toezichthoudend bestuur gezamenlijk). Elk van deze besturen werd gevormd door een deel van de aangesloten schoolbestuurders. Een onafhankelijk voorzitter zat het toezichthoudend bestuur voor. Het toezichthoudend bestuur had een intern toezichtkader opgesteld waarbij taken en verantwoordelijkheden zo waren belegd dat onafhankelijk toezicht conform regelgeving was geborgd.

Op 22 september 2022 heeft een statutenwijziging plaatsgevonden:

Het oude bestuursmodel is omgezet naar een bestuursmodel waarin het bestuur wordt gevoerd door één directeur-bestuurder onder toezicht van een raad van toezicht. De tot het swv behorende schoolbesturen hebben zitting genomen in een samenwerkingsraad.

1.5.1 Code goed bestuur

Zowel in de oude als nieuwe situatie is de Code Goed Bestuur toegepast, zoals deze is opgesteld door de PO-Raad. Het bestuur en toezichthouders zijn daar niet vanaf geweken.

1.5.2 Naleving wettelijke voorschriften

De naleving van de wettelijke voorschriften is geborgd in de statuten en reglementen, in de werkwijzen van het samenwerkingsverband, door interne scheiding van bestuur en toezicht en door de inrichting en het functioneren van verschillende commissies. In de vergadering van de interne toezichthouders is er aandacht voor de naleving van de wettelijke voorschriften.

1.5.3 Samenstelling bestuur en toezicht

Zowel de oude als de nieuwe situatie zijn hieronder weergegeven.

Situatie vanaf 1-8-2021 tot 22-9-2022 (one-tier model)

bestuurder	toezichthoudend	uitvoerend
Dhr. M. Voerman	onafh. voorzitter	
Dhr. M. Schouten (OBODB)	x	
Dhr. R. Venema (Prohles)	x	
Dhr. J. van Triest (Aloysius Stichting)	X	
Dhr. I. Roosjen (Stichting Resonans)	X	
Dhr. B. Kuiper (PROO Leiden)	X	
Dhr. B. van Zanten (Noordwijkse School)	X	
Mw. M. Meinsma (Jenaplanscholen Bollenstreek)	X	
Dhr. K. Hoogendijk (VCO Valkenburg)	X	
Mw. M. Wijnen (Ithaka).	X	
Mw. E. Driest (Sophia Scholen)		voorzitter
Dhr. R. van Ommeren (PCBO Rijnsburg)		penningmeester
Dhr. R. Timmer (Leo Kanner Onderwijsgroep)		secretaris

Het Toezichthoudend bestuur kende een auditcommissie die bestond uit Dhr. I. Roosjen en Mevr. M. Schouten.

Het Uitvoerend Bestuur en Toezichthoudend bestuur hadden beide een afvaardiging in de remuneratiecommissie (Mw. E. Driest en Dhr. R. Venema).

Situatie vanaf 22 september 2022 (two-tier model)

personen	bestuur	rvt
Dhr. M. Voerman		onafh. voorzitter
Dhr. I. Roosjen (Stichting Resonans)		lid
Dhr. R. Venema (Stichting Prohles)		lid
Mw. M. Jas	x	

Een overzicht van de hoofd- en nevenfuncties van de bestuursleden is opgenomen in bijlage A.

1.5.4 Verslag intern toezicht

Verslag toezichthoudend bestuur en voltallig bestuur (tot 22 september 2022)

Het toezichthoudend bestuur is bijeen geweest op 28 maart en 13 juni.

De eerste helft van 2022 heeft in het teken gestaan van de doorontwikkeling van het governancemodel van het SWV PO Duin & Bollenstreek. In verschillende thema-sessies, die voorbereid en begeleid werden door een extern deskundige op het gebied van governance, is de mogelijkheid en de wenselijkheid onderzocht om naar volledig onafhankelijk toezicht te gaan in de vorm van een RvT die bestaat uit externen. In samenspraak met de directeur en beoogd bestuurder, Marieke Jas, en het uitvoerend bestuur is de keuze gemaakt om de statuten zodanig aan te passen dat gewerkt kan worden met:

- Een raad van toezicht bestaande uit drie externe, onafhankelijke leden;
- Een bestuurder;
- Een samenwerkingsraad waarin alle besturen vertegenwoordigd zijn.

Op basis hiervan zijn nieuwe statuten geformuleerd en vastgesteld. Daarmee samenhangend zijn ook belangrijke documenten als het Reglement Samenwerkingsraad, het Reglement RvT, het Toezichtskader etc. ontworpen en vastgesteld.

Dat heeft erin geresulteerd dat met ingang van 22 september 2022 de nieuwe situatie geëffectueerd kon worden. Daarbij was voorzien dat de RvT gedurende de eerste drie maanden gevormd zou worden door twee leden van de samenwerkingsraad en de nieuw benoemde voorzitter (voorheen onafhankelijk voorzitter toezichthoudend bestuur) van de RvT.

Het toezichthoudend bestuur heeft zich aan de hand van rapportages, documenten en gesprekken met het Uitvoerend Bestuur (UB) en de directeur een beeld gevormd van de stand van zaken en de rechtmatige en doelmatige inzet van middelen van het swv. Daarnaast had en heeft het toezichthoudend bestuur toegang tot de extern controller van het swv.

Het toezichthoudend bestuur ziet toe op de naleving van de Code Goed Bestuur en is hiervan niet afgeweken.

Het toezichthoudend bestuur heeft toegezien op het zorgvuldig doorlopen van de p&c cyclus en heeft het jaarverslag jaarrekening 2021 goedgekeurd.

Het voltallig bestuur is bijeen geweest in een themasessie op 22 februari en heeft vergaderd op 28 maart en op 20 september i.v.m. wijziging in de governance en de statutenwijziging. Het voltallig bestuur heeft ingestemd met de statutenwijziging, de bijbehorende reglementswijzigingen en twee profielschetsen (directeur-bestuurder en lid raad van toezicht). Het voltallig bestuur heeft benoemingsbesluiten (directeur-bestuurder en leden raad van toezicht) genomen.

In 2022 (jan-sept) ontving de onafhankelijk voorzitter van het Toezichthoudend Bestuur een vergoeding van € 4.500.

Verslag raad van toezicht (vanaf 22 september 2022)

De raad van toezicht is bijeen geweest op 12 december

In het najaar van 2022 is de werving en selectie van twee nieuwe externe leden gestart met behulp van een adviseur van Scolix op basis van de vastgestelde profielschets. Er zijn gesprekken gevoerd met vijf kandidaten voor de twee profielen, Financiën en Zorg. Met ingang van 1 januari 2023 zijn benoemd:

- Mevrouw Maaïke Ballieux (Zorg)
- De heer Richard van Hienen (Financiën)

Met ingang van 1 oktober 2022 is mevrouw Marieke Jas voor onbepaalde tijd benoemd als directeur-bestuurder van het SWV PO Duin & Bollenstreek. De beloning van de bestuurder is vastgesteld op basis van de cao bestuurders funderend onderwijs 2022, met inachtneming van de geldende regels WNT.

Evaluatie zal jaarlijks plaatsvinden.

De raad van toezicht heeft zich aan de hand van rapportages, documenten en gesprekken met het de directeur-bestuurder een beeld gevormd van de stand van zaken en de rechtmatige en doelmatige inzet van middelen van het swv. Daarnaast had en heeft de raad van toezicht toegang tot de extern controller van het swv. De raad van toezicht ziet toe op de naleving van de Code Goed Bestuur en is hiervan niet afgeweken.

De raad van toezicht heeft toegezien op het zorgvuldig doorlopen van de p&c cyclus en heeft de volgende documenten goedgekeurd:

- Jaarbegroting 2023 en meerjarenbegroting 2023-2027 (met extra aandacht voor het terugdringen van bovenmatige reserves);
- Procuratieregeling directeur-bestuurder;
- Honoreringsregeling leden raad van toezicht.

De raad van toezicht heeft Maaïke Ballieux en Richard van Hienen benoemd tot lid van de raad van toezicht m.i.v. 1 januari 2023 voor een periode van 4 jaar.

In 2022 (okt-dec) ontving alleen de voorzitter van de raad van toezicht een vergoeding van € 1.500.

Nieuwe accountant

In de zoektocht naar een nieuwe accountant zijn drie partijen met ervaring met samenwerkingsverbanden passend onderwijs gevraagd een offerte uit te brengen. Helaas hebben twee partijen aangegeven dat zij onvoldoende capaciteit hebben om de werkzaamheden te kunnen uitvoeren. Met de derde partij Astrium/Flynth, is intensief gesproken. Op basis van de gesprekken en een heldere offerte heeft de RvT de opdracht aan Astrium/Flynth gegund. Zij voeren de controle uit met ingang van het verslagjaar 2022.

Marius Voerman, onafhankelijk voorzitter/voorzitter raad van toezicht

1.6 Klachten en geschillen

Het swv volgt de procedures van de landelijke [Geschillencommissie Passend Onderwijs](#). In 2022 zijn er geen bezwaren of geschillen geweest.

1.7 Politieke en maatschappelijke verantwoording

Maatschappelijk zijn het zeer onrustige tijden.

- In het vroege voorjaar van 2022 brak er een oorlog uit aan de rand van Europa in Oekraïne. Een grote stroom vluchtelingen van met name vrouwen en kinderen, ook naar Nederland, was het gevolg. Het is een groep waarvan we de onderwijsbehoeften nu pas in beeld krijgen. Ook in meer algemene zin was er een grote instroom van nieuwkomers. De oorlog bracht een energiecrisis en groei van armoede met zich mee.
- De impact van de coronapandemie is nog steeds aanwezig, in onderwijsachterstanden, maar ook in langduriger effecten die pas nu in beeld komen: impact op sociale ontwikkeling en gedrag van kinderen.
- Kansenongelijkheid is “ingebakken” in ons onderwijssysteem o.a. door vroege selectie en wordt versterkt door corona, toenemende maatschappelijke ongelijkheid en armoede. Dit vraagstuk wordt aangewakkerd doordat in 2022 opnieuw bleek dat de daling van leeropbrengsten in een langduriger trend doorzet, waardoor het noodzakelijk is om opnieuw in te zetten op verbetering van de basisvaardigheden.

- Het arbeidsmarkttekort leidt tot een groeiend tekort aan professionals, zowel leerkrachten als medewerkers in de jeugdzorg;
- De vraag naar jeugdhulp blijft groeien, waarbij de vraag is of we niet teveel eisen stellen aan onze jeugd en het kader van “normaal” veel te klein is geworden. Daarvoor zijn meer signalen, zoals het toenemend aantal kinderen/jongeren met psychische problematiek. De grote vraag leidt tot lange wachttijden voordat hulp geboden kan worden. Er is een landelijke “Hervormingsagenda Jeugd” in ontwikkeling waarin bezuinigingen voorgenomen zijn.
- De extra NPO-middelen op de scholen (schooljaar 2021-2022 en 2022-2023) maken veel mogelijk, maar er is ook bewustzijn nodig dat dit een tijdelijke impuls is.

Het bovenstaande leidt tot veel en ingewikkelde prioriteiten voor het onderwijs. Specifiek op het terrein van het samenwerkingsverband is daarnaast te noemen de voorbereiding door OCW van een ambitieuze beleidsagenda voor inclusief onderwijs (werkagenda [Route naar inclusief onderwijs 2035](#)).

Het samenwerkingsverbanden kreeg in 2022 te maken met veel onzekerheden m.b.t. de bedrijfsvoering: gebrek aan sturingsinformatie van DUO, een nieuw bekostigingsmode, onzekerheid over toepassing van Europese regelgeving rondom BTW. Tot slot werd eind 2022 duidelijk dat een korting op bovenmatige reserves van de samenwerkingsverbanden in 2023 toegepast gaat worden, ondanks afspraken over de doorlooptijd t/m 2023 van het sectorplan afbouw bovenmatige reserves.

1.8 Horizontale verantwoording

Het swv geeft vorm aan horizontale verantwoording door interne en externe contacten en overleg. Deze worden hieronder toegelicht.

1.8.1 Ondersteuningsplanraad (OPR)

De Ondersteuningsplanraad (OPR) is het medezeggenschapsorgaan van het swv en bestaat uit tenminste 6 en ten hoogste 12 leden, met een verdeling van 50% ouders en 50% personeelsleden. (Op 31/12/2022 was er sprake van één vacature voor een personeelslid in de OPR). De OPR heeft instemmingsrecht op de vaststelling van het vierjaarlijkse ondersteuningsplan en geeft het bestuur gevraagd en ongevraagd advies over het beleid van het swv. Het jaarverslag van de OPR volgt het schooljaar en is gepubliceerd op de [website van het swv](#).

In 2022 heeft de OPR vier maal regulier vergaderd. Belangrijkste onderwerpen op de agenda waren: de governancestructuur van het swv, de herinrichting van de OPR, de financiële jaarstukken, terugblik op de doelen van het lopende ondersteuningsplan en het leveren van input voor het nieuwe ondersteuningsplan 2023-2027.

Uitgebrachte adviezen

Over de vaststelling van de begroting 2023 heeft de OPR positief geadviseerd. Ook heeft de OPR in 2022 een positief advies uitgebracht over het kwaliteitsprofiel van de leden van de raad van toezicht en over de profielschets en benoeming van de directeur-bestuurder.

Rol bij benoemingen/voordracht raad van toezicht

De OPR stemde in met het voorstel om het recht van voordracht voor een lid van de raad van toezicht te vervangen door het lidmaatschap van de benoemingsadviescommissie voor alle vacatures in de raad van toezicht. De voorzitter van de OPR maakte deel uit van de benoemingsadviescommissie voor de benoeming van de nieuwe leden van de RvT.

Overige bijeenkomsten/ontmoeting :

1. De financiële commissie van de OPR is in 2022 twee maal bijeen geweest met de directeur-bestuurder en de controller. In deze bijeenkomsten stonden de jaarrekening 2021 en de begroting 2023 centraal.
2. Intern toezichthouders en de OPR hebben elkaar in 2022 twee maal ontmoet: op de Zeedag op 18 mei 2022 en in de vergadering van de OPR op 4 april 2022. In die vergadering stond de uitwisseling over de nieuwe governancestructuur, de gezamenlijke verantwoordelijkheid van schoolbesturen voor inclusiever onderwijs en het belang van medezeggenschap centraal.
3. Een vertegenwoordiging van de OPR is als klankbord betrokken bij de invulling van het ouder- en jeugdsteuwpunt.

1.8.2 Samenwerkingsraad (vanaf 22 september 2022)

De aangesloten besturen hebben sinds 22 september in een nieuw gremium voor de betrokkenheid bij het samenwerkingsverband: zij hebben allen zitting in de samenwerkingsraad. De samenwerkingsraad kiest uit haar midden een voorzitter. De rol werd en wordt vervuld door Eveline Driest (lid college van bestuur Sophia Scholen).

De samenwerkingsraad kwam bijeen op 21 november 2022 en 12 december 2022.

De samenwerkingsraad stemde in met de begroting 2023 en meerjarenbegroting 23-27.

Daarnaast werden besproken:

- Verwachtingen en rollen Samenwerkingsraad
- Managementrapportage Q3 2022
- Aanpak Hoogbegaafdheid
- Prioriteiten in het nieuwe Ondersteuningsplan 2023-2027
- Inzet middelen basisondersteuning
- extra inzet middelen in 2022

1.8.3 Medezeggenschapsraad (MR)

De medezeggenschapsraad is gesprekspartner voor de personele aangelegenheden conform de Wet medezeggenschap scholen. Twee personeelsleden hebben zitting in de MR. Zij adviseren de directeur-bestuurder. Er is in 2022 een wisseling geweest van één lid. Marije Kooiker is opgevolgd door Nicole Kik. Aangezien zij de enige persoon was die zich kandidaat stelde, is er geen sprake geweest van een verkiezing.

Het advies van de MR om de rol van eindverantwoordelijke voor zijn/haar medewerkers meer te benadrukken in de profielschets voor de directeur-bestuurder, is overgenomen.

De onderwerpen waarop de MR in 2022 instemming/advies heeft gegeven zijn:

- Positief advies op het jaarverslag 2021
- Instemming met het gewijzigde profiel directeur-bestuurder
- Instemming met het nieuwe medezeggenschapsreglement en medezeggenschapsstatuut
- Positief advies op de begroting 2023 en meerjarenbegroting 2023-2027

1.8.4 Afstemming met externe partners

Overleg met Regionaal samenwerkingsorgaan Holland Rijnland

In 2022 heeft intensief overleg plaatsgevonden met het samenwerkingsorgaan Holland Rijnland en regionale ambtelijke vertegenwoordigers over de uitwerking van de nieuw ingekochte inzet van jeugdhulp. Er zijn leidende principes samenwerking Onderwijs en Jeugdhulp voorbereid ter vaststelling in het OOGO, de gebundelde inzet van jeugdhulp op de scholen voor gespecialiseerd onderwijs is op gang gebracht en in een 1^e ronde geëvalueerd. De uitwerking van de nieuwe leidende principes tot een handvat voor de professionals is opgepakt en er is intensief verkend hoe de regio onderwijs-zorgarrangementen en zorg-onderwijsarrangementen verder wil ontwikkelen

Overleg met de vijf gemeenten in de regio Duin- en Bollenstreek

Het swv Duin- en Bollenstreek voert samen met swv Berséba, het swv VO en het MBO op overeenstemming gericht overleg (OOGO) met de vijf gemeenten waar het swv deel van uit maakt. De verkiezingen voor de gemeenteraden en personele wisselingen hadden gevolgen in 2022 (REA²). Er is in 2022 éénmaal OOGO gevoerd over de monitoring van de gezamenlijk opgestelde ontwikkelagenda 2019-2022, het ondersteuningsplan 2022-2026 van het swv VO en nieuwe leidende principes voor de samenwerking Onderwijs en Jeugdhulp.

Afstemmingsoverleg drie swv-en PO Holland Rijnland

In het belang van de versterking van de regionale samenwerking, komen de drie directies zes keer per jaar bijeen. Onderwerpen zijn onder andere: de samenwerking met het gespecialiseerd onderwijs, de capaciteit van het gespecialiseerd onderwijs en de leerlingstromen, het dekkende netwerk, de continuïteit en financiering van enkele bijzondere voorzieningen, de ontwikkeling van OZA's en ZOA's³, samenwerking met RBL en jeugdhulp, samenwerking jeugdhulp en onderwijs. Daarnaast voeren de drie swv-en overleg met de besturen van het gespecialiseerd onderwijs in de regio Holland Rijnland over de genoemde thema's.

Afstemmingsoverleg SWV VO Duin- en Bollenstreek

M.b.t. de overgang PO-VO, ontwikkeling binnen de ondersteuningsplannen, onderwijs voor hoogbegaafden en inkoop jeugdzorg voeren de twee swv-en PO en VO in de Duin- en Bollenstreek regelmatig overleg. Dit overleg is in 2021 uitgebreid van een directie-overleg naar een beleidsoverleg. Concrete gezamenlijke activiteiten waren de voortzetting van de zogenaamde STAP-methode voor de overgang PO-VO van risicoleerlingen en afstemming over vormgeving van onderwijs op zorglocaties.

Overleg Regionaal Bureau Leerplicht (RBL)

Mede naar aanleiding van de uitvraag naar thuiszitters vanuit de Inspectie van het Onderwijs (IvO) is er regelmatig overleg met RBL over de aanpak ten aanzien van risicoleerlingen en thuiszitters.

1.9 Verbonden partijen

Dit is niet van toepassing bij het swv.

² Regionale educatieve agenda

³ Onderwijzorgarrangement, zorgonderwijsarrangement

2. Kernactiviteiten

Onderstaande afbeelding laat zien hoe het swv vorm geeft aan een dekkend netwerk van voorzieningen, van basisondersteuning en arrangementen op reguliere basisscholen tot verwijzing naar het gespecialiseerd onderwijs.

2.1 Verwijzing gespecialiseerd onderwijs

Als een leerling geen passend onderwijs kan krijgen op een reguliere basisschool, dan kan het swv een toelaatbaarheidsverklaring (TLV) voor het gespecialiseerd onderwijs (sbo of so) afgeven nadat samen met ouders en school de vastgestelde route is doorlopen en aan alle criteria voor afgifte van een TLV is voldaan. Het swv dat de TLV afgeeft betaalt de ondersteuningsbekostiging voor de leerling aan de sbo of so school. Dit wordt door DUO verzorgd⁴.

Vanwege de regionale functie van met name de so scholen is samenwerking van groot belang. Voor capaciteits- en bekostigingsvragen in het gespecialiseerd onderwijs wordt intensief opgetrokken met de aangrenzende swv-en PO in Leiden en de Rijnstreek in het eerder genoemde Afstemmingsoverleg. De 3 samenwerkingsverbanden brachten in 2022 nog meer eenheid in hun wijze van handelen en financieren. Voor diverse bijzondere voorzieningen is het gesprek gestart om te komen tot volume- of beschikbaarheidsbekostiging i.p.v. leerlinggebonden financiering.

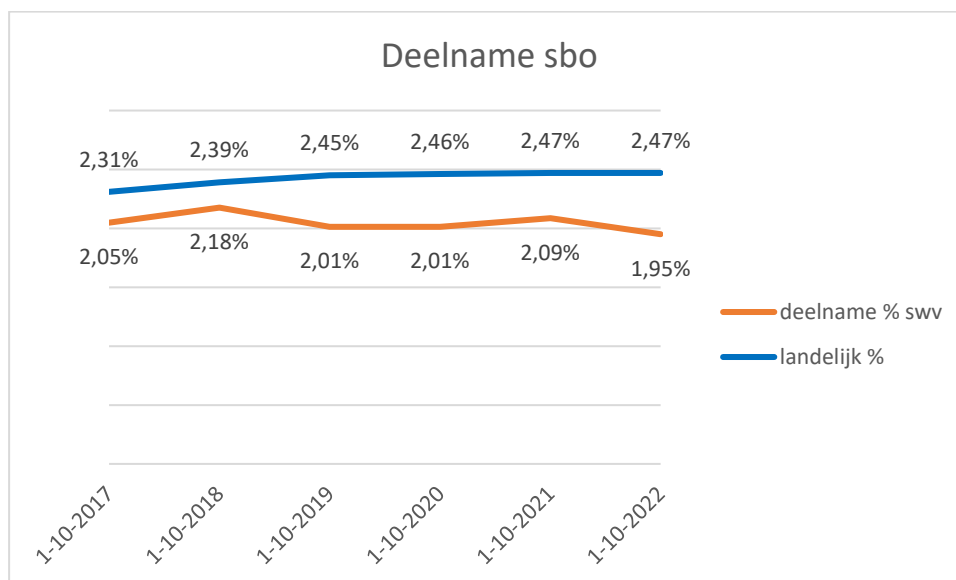
Het swv bewaakt het dekkend netwerk door:

- Overzicht van de verkeersstromen van leerlingen in het gespecialiseerd onderwijs in Holland Rijnland;
- Centrale registratie Holland Rijnland waarbij het tijdsbestek tussen afgifte van de TLV en plaatsing in het gespecialiseerd onderwijs in kaart wordt gebracht;
- Overzicht van plaatsingen (ook uit andere swv-en) en beschikbaarheid binnen het swv Duin- en Bollenstreek.

⁴ Het swv verzorgt eventueel een aanvullende geldstroom als gevolg van groei op de peildatum en cf. de zogenaamde 2% regeling in het sbo. Dit verdwijnt per 1/1/2023 door de vereenvoudiging van de bekostiging.

Verwijzing naar het sbo	2019-2020	2020-2021	2021-2022
Oderinstroom 1 ^e aanvraag	Verwerkt in 1e aanvragen bao/sbo/so		
Vanuit het bao 1 ^e aanvraag	61	76	42
Vanuit het sbo 1e aanvraag	16	12	7
Vanuit het so 1e aanvraag	5	7	2
Herindicaties	93	32	39
Totaal	175	127	90

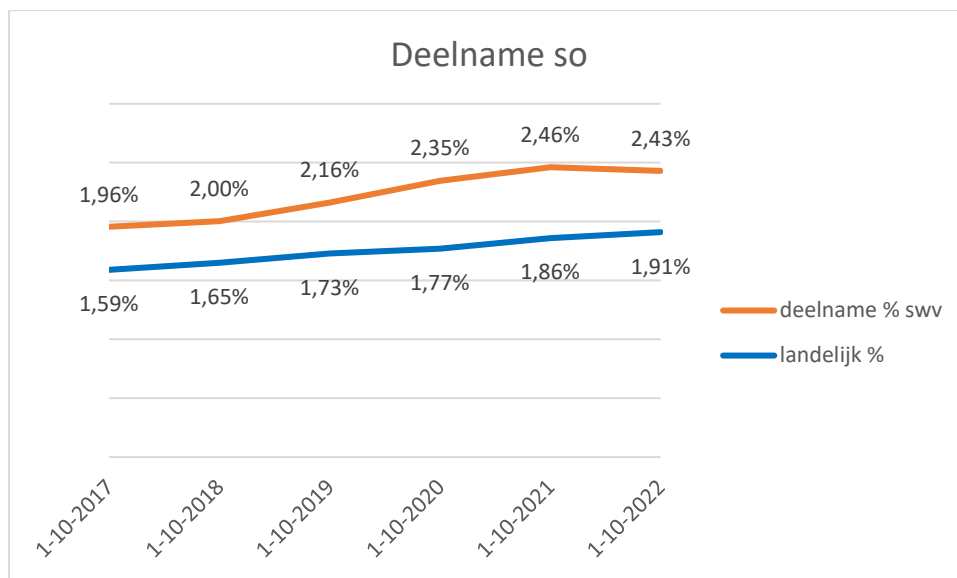
Bron: Route Informatiesysteem

Terwijl de deelname aan het sbo landelijk stabiel blijft, laat het samenwerkingsverband een daling zien ten opzichte van 2021. Dat is in lijn met de beleidsinzet van het samenwerkingsverband.

Verwijzing naar het so	2019-2020	2020-2021	2021-2022
Oderinstroom 1 ^e aanvraag	Verwerkt in 1 ^e aanvragen bao/sbo/so		
Vanuit het bao 1 ^e aanvraag	32	36	26
Vanuit het sbo 1e aanvraag	0	3	0
Vanuit het so 1e aanvraag	46	33	33
Herindicaties	52	32	18
Totaal	130	104	77

Bron: Route Informatiesysteem

De deelname aan het so in het samenwerkingsverband laat een kleine daling zien; de niet doorzettende stijging is een trendbreuk. Landelijk laat de deelname al een aantal jaren een stijgende lijn zien. Echter het samenwerkingsverband scoort ruim boven het landelijk gemiddelde.

In 2022 heeft het samenwerkingsverband ingezet op bewustwording binnen de reguliere scholen en schoolbesturen m.b.t. verwijsgedrag, de eventuele kansen voor BAO-BAO-verwijzing en de kwaliteit die verwacht mag worden in de basisondersteuning. Onderwijsspecialisten en routebegeleiders worden ingezet om meer preventief mee te denken over ondersteuning in het reguliere onderwijs. Er is naast de TLV voor het gespecialiseerd onderwijs ook een alternatief aangereikt, namelijk het Blijf-op-School arrangement. Het is nog te vroeg om te zeggen of de daling in het afgelopen jaar een trend zal zijn. Tot nu toe is het patroon van verwijzen grillig geweest en in 2022 is een doelgroep ingestroomd is met bijzondere ondersteuningsbehoeften (kinderen uit Oekraïne).

2.2 Programma's

Vanaf 2022 kent het samenwerkingsverband een zogenaamde programmabegroting. In de programmabegroting wordt aangegeven hoe de middelen, die resteren na de verplichte afdrachten aan het sbo en so, worden ingezet ten behoeve van passend onderwijs. In de diverse programma's zijn de kernactiviteiten van het samenwerkingsverband opgenomen.

In de toelichting op de staat van baten en lasten (paragraaf 3.9) wordt de uitputting van de begroting per programma gepresenteerd en wordt ingegaan op eventuele afwijkingen. In deze paragraaf wordt inhoudelijk ingegaan op de programma's.

Programma 1: Basisondersteuning

Elk aangesloten bestuur draagt verantwoordelijkheid voor het borgen van de basisondersteuning, inclusief de basiskwaliteit, en het uitvoeren van de kwaliteitszorg op schoolniveau. Het samenwerkingsverband heeft kaders vastgesteld voor de basisondersteuning. Het functioneren van het ondersteuningsteam op alle scholen, handelingsgericht werken en inzet van het ontwikkelingsperspectiefplan horen tot de basisondersteuning.

Voor het realiseren van de basisondersteuning gebruiken de scholen en hun besturen in ieder geval de middelen die het swv daarvoor aan hen afdraagt (in 2022 € 165 per leerling incl. indexatie en een extra impuls) en die voor het geven van goed passend onderwijs zijn geoormerkt. De schoolbesturen worden na afloop van ieder jaar gevraagd deze middelen te verantwoorden.

In 2022 heeft het samenwerkingsverband op verzoek van de besturen een meting georganiseerd op de kwaliteit van de basisondersteuning. Dit onderzoek is uitgevoerd door Perspectief op School en Sardes. De onderzoeksresultaten zijn in elke kern besproken. Met de besturen afzonderlijk zijn de resultaten besproken van de eigen scholen begin 2023.

In het nieuwe Ondersteuningsplan 2023-2027 zal het samenwerkingsverband een nieuwe, aangescherpte norm opnemen. Bij de vaststelling van die nieuwe norm van het samenwerkingsverband is afgesproken dat een eventuele landelijke norm de minimale norm zal zijn.

Dyslexie

Het swv participeert in de werkgroep Ernstige Dyslexie van Holland Rijnland. De werkgroep verzamelt kengetallen en maakt analyses als basis voor het te voeren beleid. De landelijke handreiking [“Samenwerken bij ernstige enkelvoudige dyslexie”](#) is door de werkgroep [geconcretiseerd](#).

Op basis hiervan vonden in 2022 de volgende activiteiten plaats:

- Nascholingsbijeenkomsten voor intern begeleiders (2x)
- Nascholingsbijeenkomsten voor leerkrachten (3x)
- Informatievoorziening middels nieuwsbrieven (3x per jaar)

Na het verschijnen van de [Brede Vakinhoudelijke Richtlijn Dyslexie](#), is het uitgangspunt binnen het swv dat afzonderlijke schoolbesturen verantwoordelijk zijn voor invulling van diagnostiek en behandeling op niveau 4 als een leerling niet wordt doorverwezen binnen de Jeugdwet.

Programma 2: Aanvullende ondersteuning

Aanvullend op de middelen voor de basisondersteuning wordt aan scholen zo drempelloos als mogelijk in natura aanvullende ondersteuning geboden. Als de onderwijsbehoeften van een leerling de mogelijkheden van de school overstijgen, kan de school vraaggericht gebruik maken van de expertise van de onderwijsondersteuners van de Aloysius Stichting (tot 1-8-2022) en de AED. M.i.v. het schooljaar 2022-2023 zijn er nieuwe afspraken gemaakt over de inzet van ondersteuning, zijn er vaste onderwijsondersteuners verbonden aan de kernen en is schoolontwikkeling (versterken van de basisondersteuning) ook een terrein voor de onderwijsondersteuners.

In 2022 is € 889 K besteed aan de inzet van ondersteuners.

Scholen kunnen eveneens een beroep doen op de expertise van Auris en Visio (cluster 1 en 2: visuele belemmering of belemmering in spraak/taal/gehoor). Deze expertise vragen de scholen rechtstreeks aan bij Auris en Visio en worden daar bekostigd.

Routebegeleiding

De route voor toewijzing van onderwijsondersteuning heeft handelingsgericht werken als basis. Routebegeleiders van het samenwerkingsverband ondersteunen de scholen bij het inzetten van de juiste professionals en in de afstemming met jeugdhulp.

Het ondersteuningsteam van de school staat centraal in de route. Ouders, school, jeugdhulp (wijkteam) en andere partijen maken afspraken over de ondersteuning die nodig is. De onderwijsspecialist en routebegeleiders van het swv adviseren de school en de ouders bij het zoeken naar ondersteuningsmogelijkheden die passen bij het kind.

Het arrangeren vindt plaats in de school. Daarbij wordt, indien van toepassing, integraal samengewerkt met jeugdhulp. Scholen kunnen bij vragen en problemen op de route een beroep doen op de routebegeleiding van het swv. Het besluit om een kind over te laten stappen naar het gespecialiseerd onderwijs wordt genomen in het ondersteuningsteam waaraan ouders, de school, de onderwijspecialist, JGT en soms de jeugdarts deelnemen. Het groeidocument waarin gegevens worden vastgelegd is ondersteunend aan dit proces. Het is de wettelijke taak van het swv om een leerling toelaatbaar te verklaren tot het gespecialiseerd onderwijs.

Het samenwerkingsverband heeft de scholen gevraagd om het samenwerkingsverband eerder te betrekken. Zo kunnen onderwijsspecialisten en routebegeleiders meedenken over een preventieve aanpak, voordat gedacht wordt aan verwijzing naar het gespecialiseerd onderwijs. Die weg wordt gevonden en uit zich in een stijgend aantal routevragen in 2022: 319 aanvragen (2021 307 aanvragen, 2020 278 aanvragen).

Programma 3: Arrangementen

Afgegeven arrangementen	2019-2020	2020-2021	2021-2022
Aanvullende bekostiging:	13	19	31
TLV laag-midden	9	18	26
TLV laag- hoog	1	0	2
TLV midden-hoog	3	1	3
Individueel maatwerk arrangement	n.v.t.	n.v.t.	7
Blijf op school arrangement	n.v.t.	n.v.t.	0
Overstap arrangement sbo -> bao	0	0	0
Observatie arrangement sbo	4	5	1
Overbruggingsarrangement	2	6	4
Totaal	19	30	43

Het samenwerkingsverband heeft nieuwe arrangementen toegevoegd m.i.v. schooljaar 2021-2022 om thuisnabij onderwijs en inclusie te bevorderen.

Arrangementen extra bekostiging in het gespecialiseerd onderwijs

Als het samenwerkingsverband vermoedt dat een kind ontwikkelbaar is, dan wordt een TLV categorie midden of hoog additioneel toegekend in de vorm van aanvullende bekostiging op een TLV laag of midden. Er vindt dan regelmatig evaluatie plaats of de ophoging nog noodzakelijk is. Dat beleid geeft de verklaring voor het hoge aantal aanvullende bekostigingen. Het samenwerkingsverband ervaart dat de groep kinderen met zeer complexe ondersteuningsbehoeften groeit. Dat is een zorgelijke ontwikkeling, allereerst voor de kinderen maar ook voor het middelenperspectief van het samenwerkingsverband.

Overbruggingsarrangement

Als na afgifte van een TLV een leerling niet direct geplaatst kan worden in het gespecialiseerd onderwijs, dan kan de school waar de leerling is ingeschreven met ondersteuning van een onderwijspecialist een overbruggingsarrangement aanvragen van maximaal € 450,- per maand. Hierdoor krijgt de school meer mogelijkheden om de betrokken leerling extra te ondersteunen. Er zijn in schooljaar 2021-2022 4 overbruggingsarrangementen ingezet.

Observatie-arrangement sbo

Als onderdeel van het dekkend aanbod is een bovenschoolse observatievoorziening in het sbo van de Aloysius Stichting verbonden aan het swv. De leerlingen die gebruik maken van deze voorziening, blijven in alle gevallen ingeschreven op de reguliere basisscholen. De Aloysius Stichting ontvangt hiervoor een voorschot van € 25 K per schooljaar. Op basis van de werkelijke inzet wordt de uiteindelijke vergoeding voor observatie bepaald. Voor het schooljaar 2021-2022 bedroeg de besteding € 4 K, omdat voor slechts 1 leerling gebruik is gemaakt van het observatie-arrangement

Individueel maatwerk arrangement

In bijzondere situaties kunnen middelen van het swv ter beschikking gesteld worden voor een individueel maatwerkarrangement. In 2022 is dit voor 7 leerlingen toegekend.

Blijf op school arrangement

Vanaf het schooljaar 2022-2023 heeft het swv een nieuw arrangement beschikbaar gesteld in het kader van inclusief onderwijs. Met dit arrangement kan een leerling met een bijzondere onderwijsbehoefte op de reguliere school worden ondersteund, zodat verwijzing naar gespecialiseerd onderwijs niet nodig is. In het najaar van 2022 is nog geen gebruik gemaakt van dit arrangement.

Volumebekostiging

Aan de kansklas en plusklas (beide op de Leidse Buitenschool) is € 118 K besteed. Het betreft hier extra bekostiging om continuïteit van deze voorziening te garanderen, ook als niet alle plaatsen bezet zijn.

Maatwerk in samenwerking met jeugdzorg

In het kader van inclusiever onderwijs neemt de roep om onderwijs op zorglocaties te organiseren toe om zo ook voor de zogenoemde “leerrecht kinderen” passend onderwijs te bieden. Met diverse zorglocaties zijn hierover afspraken gemaakt.

Bij Kleen4care hebben in 2022 8 leerlingen vanuit onze regio deelgenomen. Bij de Zeester kon het onderwijsaanbod dit jaar niet verzorgd worden door het ontbreken van personele capaciteit. In samenwerking met regio Holland-Rijnland en andere samenwerkingsverbanden werkt het samenwerkingsverband aan een beleids- en financieel kader voor zorg-onderwijsarrangementen.

Groep Mint en groep Groen, so De Duinpieper

Met groep Mint en groep Groen is een tussenstap gevormd in de keten van zorg en onderwijs. Het is een uitstroommogelijkheid vanuit het Kinderdagverblijf. In totaal gaat het om 16 leerlingen uit het swv. De school ontvangt voor hen een ophoging van de TLV categorie laag naar categorie midden.

Leerkracht op de fiets

Leerkracht op de fiets, voor thuiszittende leerlingen die wachten op behandeling bij ESB Curium⁵, is een vast onderdeel geworden van het dekkend netwerk in 2021-2022. Vanuit het swv nam 1 kind deel aan dit aanbod.

Programma 4: Hoogbegaafdheid

In de ontwikkeling van een dekkend aanbod voor getalenteerde leerlingen kent onze regio 3 niveaus. Niveau 1 en 2, binnen de basisondersteuning op de reguliere scholen, krijgen vorm door samenwerking van alle scholen in 9 dorpskernen.

Met de rijkssubsidie begaafde leerlingen po en vo, (2019-2022, totaal € 367 K) en een gelijke bijdrage door het swv, is in 2022 € 309 K beschikbaar gesteld in 2022 aan samenwerkende scholen in de 9 dorpskernen. Deze middelen zijn/worden ingezet voor vormgeving en uitvoering van niveau 2. Iedere dorpskern wordt in deze ontwikkeling ondersteund door externe procesbegeleiding van OOG, Onderwijs en Jeugd.

⁵ Educatieve therapie, school- en beroepsoriëntatie.

Resultaat	Aantal dorpskernen
Interne "Plusklas" op iedere school	4
Op iedere school 1 á 2 talentbegeleiders	4
Bovenschoolse HB begeleider, -coach, -specialist	4
0-meting	2
Scholing	3
Aansluiting niveau 2 op niveau 1	8
Constructief overleg en samenwerking scholen	7
Bovenbestuurlijke commitment	8
Bovenschoolse deeltijd "Plusklas"	5
Bovenschools aanbod in samenwerking met het VO	2
Doelgroep 5-8	3
Doelgroep 6-8	3
Doelgroep 7-8	2

In het kader van het vervolmaken van het dekkend netwerk is in 2022 het gesprek gestart over het aanbieden van meer voltijds HB-onderwijs. Het is het samenwerkingsverband bekend dat er leerlingen met deze behoefte naar scholen buiten de regio gaan. De Noordwijkse School heeft aangeboden om in samenwerking met Sophia Scholen dit aanbod te gaan organiseren. Voorbereidingen hebben plaatsgevonden in 2022 en per januari 2023 is het aanbod daadwerkelijk gestart in de vorm van een geïntegreerde HB-voorziening in De Noordwijkse School voor groep 7-8, later in het jaar en uiterlijk m.i.v. het schooljaar 2023-2024 zal dit uitgebreid worden naar groep 5-6. In samenwerking met de swv en PPO Leiden en Rijnstreek organiseert en financiert het samenwerkingsverband de voorziening "Over de grenzen" voor hoogbegaafde leerlingen met lastig verstaanbaar gedrag. In 2022 is er voor 1 leerling gebruik gemaakt van "Over de grenzen". Zo heeft de regio ook niveau 3 HB verder afgedekt en geeft dus al invulling aan het Plan van aanpak hoogbegaafdheid dat de minister van OCW in december 2022 naar de Tweede Kamer stuurde.

Programma 5: Professionalisering

Het swv biedt jaarlijks een professionaliseringsaanbod om de kennis te versterken en actueel te houden.

Bijeenkomst	Thema
IB/JGT/OO bijeenkomsten	4 inhoudelijke bijeenkomsten in maart en november 2022, waarbij naast intern begeleiders en onderwijsondersteuners ook JGT-ers zijn uitgenodigd. Deze zijn in totaal bezocht door ruim 100 mensen.
Studiedag	Studiedag 13 april 2022, Samenwerken aan inclusiever onderwijs, +/- 140 bezoekers Studiedag 7 november 2022, Samenwerken aan nieuwe ambities, +/- 125 bezoekers
Expertise Webinar	18 oktober – Traumasensitief onderwijs 18 deelnemers + 77 keer terug gekeken
Introductiebijeenkomst	1 september 22 deelnemers, vooral deelnemers vanuit de scholen
Bijeenkomsten directeuren	17 oktober Ophalen input ondersteuningsplan 26 deelnemers
Jeugdhulp bijeenkomst	29 augustus – Informatie over het werken in kernen
EED bijeenkomsten	3 bijeenkomsten voor leerkrachten, verdeeld over onderbouw, middenbouw, bovenbouw. 2 bijeenkomsten voor IB-er.
PO-VO bijeenkomst	28 september 2022 – 100 deelnemers PO, 15 deelnemers VO
Bijspijkmoment groeidocument	1 bijeenkomst – 6 deelnemers

Programma 6: Ouder- en Kindsteunpunt

Het opzetten van een ouder- en kindsteunpunt ter versterking van de positie van leerlingen en ouders is een prioriteit in de verbeteraanpak passend onderwijs (update 2022⁶). Het swv heeft extra financiële middelen ontvangen (€ 95 K) om hier vaart mee te maken. In 2021 en 2022 is met een landelijke koplopersgroep, waar het samenwerkingsverband deel van uitmaakte, een vertelpunt (Methodiek Vertellis?!) ingericht om bij ouders uitvraag te kunnen doen naar hun behoeften. Dit vertelpunt is in de regio onder de aandacht gebracht en opgezet in het najaar van 2022. De informatiefunctie van het Ouder- en kindsteunpunt is gerealiseerd via de website van het samenwerkingsverband. Scholen, wijkteams en ketenpartners zijn steeds geïnformeerd over de ontwikkelingen.

Programma 7: Bestuur en organisatie

Belangrijke ontwikkelingen in 2022 die impact hebben gehad (en die deels in de begroting al waren voorzien) zijn:

- Het in dienst nemen van personeel dat voorheen op inhuurbasis werkte maar op een structurele taak;
- De verandering in de governancestructuur naar een model met een directeur-bestuurder en een raad van toezicht.

Op dit programma wordt verder ingegaan in het volgende hoofdstuk (bedrijfsvoering).

Programma 8: Knelpunten

In het programma Knelpunten zijn met name middelen gereserveerd voor juridische ondersteuning bij bezwaren/klachten. In 2022 was dit niet van toepassing.

Programma 9: Inzet bovenmatige reserve

Het swv heeft in 2021 een concreet bestedingsplan ingediend voor de snelle en doelmatige afbouw van bovenmatige reserves in 2021 en 2022 (met een uitloop naar 2023).

Als gevolg van een directiewisseling in de zomer van 2021 en de coronapandemie, was de uitvoering van het bestedingsplan vertraagd en lag er begin 2022 een grote opdracht om vaart te maken met de afbouw. Het bestedingsplan werd bijgesteld (inzet in 2022 € 971 K, in 2023 € 544 K), zodanig dat er ultimo 2023 geen sprake meer zou zijn van een bovenmatige reserve.

Binnen programma 9 waren activiteiten voorzien die qua kostensoort uiteindelijk vaak geboekt zijn op andere reguliere programma's, bijvoorbeeld extra arrangementen om inclusief onderwijs te stimuleren.

Op basis van de uitvraag naar initiatieven inclusiever onderwijs bij de besturen waren er middelen begroot voor speciale klassen in reguliere scholen. De geïntegreerde voltijds HB-voorziening bij De Noordwijkse school is toegekend. Er is een trainingsklas Voorhout voorbereid, maar realisatie zal pas in 2023 plaatsvinden.

Het swv ziet de inzet op samenwerken in de kernen als ondersteunend aan de beweging naar inclusief onderwijs. Hiervoor zijn advieskosten gemaakt en is een procesregisseur ingehuurd.

Het onderzoek naar de basisondersteuning (Perspectief op School) is een impuls voor de versterking van de basisondersteuning.

⁶ Kamerbrief 15 juli 2022: <https://open.overheid.nl/repository/ronl-4ee0a6514095c289e75103f252c5bfee2a33a658/1/pdf/planning-wetsvoorstellen-passend-onderwijs.pdf>

3. Bedrijfsvoering

3.1 Financieel beheer

De financiële- en personele administratie wordt gevoerd door OOG & OHM Onderwijsondersteuning (Amsterdam) in nauwe samenwerking met de extern controller, de directeur en het stafbureau van het samenwerkingsverband.

Betalingen worden uitgevoerd door OOG & OHM, met inachtneming van het geldende procuratieschema (Spend Cloud en Rabobank) en het vier-ogen principe.

In 2022 is de procuratieregeling van het swv geactualiseerd en in lijn gebracht met de aangepaste governance en statuten.

3.2 Allocatie van middelen

Het swv ontvangt middelen voor lichte en zware ondersteuning. De verplichte afdracht aan sbo en so, op basis van de verwijzingen door het swv, wordt uitgevoerd door DUO (teldatum) en het swv (peildatum). Van het netto budget dat overblijft, wordt in eerste instantie een bedrag per leerling toegekend aan het regulier basisonderwijs voor het verbeteren van de basisondersteuning (per schooljaar, op basis van de voorgaande 1 oktobertelling). Voor het schooljaar 2021-2022 en 2022-2023 is € 165 per leerling (+ indexatie) beschikbaar gesteld.

De resterende middelen vormen de beleidsruimte van het swv waarbij het verzorgen van een dekkend ondersteuningsaanbod, zoals beschreven in het ondersteuningsplan, voorop staat.

Binnen het budget van het swv is sprake van communicerende vaten. Wanneer de verwijzingen naar het sbo en so procentueel toenemen, daalt het budget voor de activiteiten van het swv (waaronder de ondersteuning op de reguliere scholen) en vice versa. Door de huidige, bovenmatige reserve is dit de laatste jaren niet voelbaar geweest voor de deelnemende scholen. In 2022 zijn extra middelen ingezet om de bovenmatige reserve te reduceren.

De inzet van het netto budget is gericht op het versterken van de basisondersteuning, inclusiever onderwijs en het versterken van het swv als een lerend netwerk. Wanneer de reserve is teruggebracht naar het gewenste niveau (of zelfs daaronder als gevolg van de aangekondigde korting in 2023), zal de dynamiek van de communicerende vaten voelbaar worden en de beheersing van de deelname aan sbo en so (nog meer) een gezamenlijke opdracht zijn.

3.3 Personeel

De organisatie is gericht op ondersteuning en advisering van scholen bij het tot stand brengen van passend onderwijs.

De personele bezetting (in dienst bij het swv):

Functie	Omvang ultimo 2021	Omvang ultimo 2022
Directeur-bestuurder	0,8	0,8
Zorgmanager	1,0	1,0
Managementondersteuner	0,63	0,63
Onderwijsspecialist toelaatbaarheidscommissie	0,16	0,16
Ondersteuner toelaatbaarheidscommissie	0,4	0,4
Voorzitter toelaatbaarheidscommissie	0,15	0,15
Routebegeleider, ontwikkelaar O&K steunpunt	-	0,6

Beleidsmedewerker	1,0	0,8
Onderwijsspecialisten	-	1,8
Totaal	4,14	6,34

Er is sprake van 0.2 verlof duurzame inzetbaarheid. De groei van personeel in dienst is te verklaren vanuit het verminderen van de inhuur voor vaste functies (routebegeleiding en onderwijsspecialisten).

Beheersing uitkeringen na ontslag

Vanwege de beperkte omvang van de formatie in eigen dienst heeft het bestuur geen beleid vastgesteld m.b.t. de beheersing van de uitkeringen na ontslag. In 2023 bezint het bestuur zich op de vraag of de gewijzigde omvang van het personeelsbestand en de modernisering van het Participatiefonds aanleiding geeft om nieuw beleid te ontwikkelen.

Personeel niet in loondienst

De zogenaamde aanvullende onderwijsondersteuning (ambulante begeleiding) is centraal door het swv georganiseerd. Scholen kunnen bij een hulpvraag een beroep doen op aanwezige kennis en expertise zonder (financiële) drempel. Voor deze inzet heeft het swv een overeenkomst van onderwijsdienstverlening met de Ambulante Educatieve dienst (en tot 1/8/2022 ook nog met Aloysius Stichting).

3.4 Inkoopbeleid, duurzaamheid en maatschappelijk ondernemen

Het swv heeft een vastgesteld inkoopbeleid (2019) dat aansluit bij de geldende wet- en regelgeving. Het swv heeft een actueel contractenregister (Spend Cloud) waaruit de verplichtingen blijken en op basis waarvan inkoopfacturen kunnen worden gecontroleerd.

Het swv is kritisch op de bedrijven waarmee wordt samengewerkt en op de wijze waarop intern wordt gewerkt, waarbij aandacht is voor:

- Goede arbeidsomstandigheden, verzuimpreventie en werkdrukbeheersing
- Persoonlijke ontwikkeling
- Combineren van werk en zorg of andere maatschappelijke taken

Het swv heeft het voornemen om in 2023 het gebruik van de fiets/e-bike voor woon-werkverkeer en dienstreizen in de regio te stimuleren.

In het kader van duurzaamheid heeft het swv zich ervan laten verzekeren dat de verhuurder aandacht geeft aan benodigde verduurzaming van de huisvesting.

3.5 Kwaliteitszorg

3.5.1 Kwaliteit van de ondersteuning

Het bestuur heeft de kwaliteit van de ondersteuning gedefinieerd in het ondersteuningsplan.

De schoolbesturen wordt jaarlijks gevraagd verantwoording af te leggen over de besteding van de middelen voor basisondersteuning.

Door middel van het monitoren van wachtlijsten, een plaatsingstool en grensverkeer houdt het bestuur zicht op de mate waarin sprake is van dekkend netwerk. De route functioneert zodanig dat altijd binnen gestelde termijnen een TLV wordt afgegeven.

Gezien de belangrijke veranderingen die in schooljaar 2021-2022 zijn doorgevoerd voor de organisatie van de onderwijsondersteuning (vaste onderwijsondersteuners per kern) zal het swv dit in het voorjaar van 2023 evalueren met de aanbieder van de onderwijsondersteuning (AED) en in het najaar van 2023

tevredenheidsmetingen uitvoeren op de scholen.

De IvhO gaf het swv een oordeel goed voor onderwijsresultaten in een in 2021 vastgesteld [rapport](#).

3.5.2 Thuiszitters

Vier maal per jaar wordt er een uitvraag gedaan naar het aantal thuiszitters. De aantallen worden doorgegeven aan de IvhO. In het thuiszittersoverleg met het Regionaal Bureau Leerplicht wordt elk kwartaal de aanpak op casusniveau afgestemd. Het swv zal in 2023 de aanpak rondom risicoleerlingen in samenwerking met leerplicht aanscherpen.

Thuiszitters	2019	2020	2021	2022
Minder dan 3 maanden	0	0	1	1
Meer dan 3 maanden	3	4	2	3
Totaal	3	4	3	4

3.6 Huisvesting

Het swv PO Duin- en Bollenstreek is gehuisvest aan het Bonnikeplein 24-26 te Noordwijk, bij één van de deelnemende besturen: Openbaar Onderwijs Duin- en Bollenstreek (OBODB). OBODB is zich aan het bezinnen op de gewenste huisvestingssituatie. Dat betekent dat er in 2023 wellicht sprake zal zijn van nieuwe afspraken over ruimtegebruik of het verzoek om uit te kijken naar alternatieve huisvesting.

3.7 AVG en cybersecurity

De functionaris gegevensbescherming (FG) oordeelt dat het swv goed besef heeft van haar verantwoordelijkheden m.b.t. databescherming. Het swv neemt actief deel aan het sociaal domein in de Duin- en Bollenstreek en participeert in het Privacy Convenant Thuiszitters. De principes van Privacy by Design en Privacy by Default worden toegepast en bewaakt. De FG wordt tijdig betrokken bij nieuwe ontwikkelingen die de privacy en beveiliging raken.

In 2022 werden 3 privacy/beveiligingsincidenten gemeld en afgehandeld volgens de vastgestelde procedure. Eén incident is geïdentificeerd als datalek, maar kon op correcte wijze worden afgehandeld waardoor er geen melding bij de Autoriteit Persoonsgegevens nodig was.

Het onderdeel cybersecurity maakt inmiddels onderdeel uit van het IBP management. In de basis heeft de organisatie haar digitale beveiliging op orde door de geïmplementeerde beveiligingsmaatregelen. De interne (terminal) werkomgeving raakt echter verouderd, waardoor ook de veiligheid in het geding dreigt te raken. Het actualiseren van de werkomgeving is een van de speerpunten van 2023. Ook de geplande overstap naar een ander systeem voor data-uitwisseling (vervanging Groeidocument) tussen scholen en het swv is een traject waarin privacy en beveiliging een belangrijke rol spelen.

3.8 Treasury beleid

De stichting hanteert een door het bestuur vastgestelde treasurystatuut (2016). In het statuut is vastgelegd binnen welke kaders het financierings- en beleggingsbeleid is ingericht.

Het uitgangspunt blijft dat de toegekende publieke middelen overeenkomstig hun bestemming worden besteed, dat benodigde geldmiddelen tijdig beschikbaar zijn en dat financiële risico's worden geminimaliseerd.

3.9 Staat van baten en lasten 2022

Onderstaande presentatie van baten en lasten sluit aan bij de eerder genoemde programmabegroting. Het doel is om de lezer meer informatie te geven over de activiteiten van het swv. Het reguliere format is opgenomen in de jaarrekening en in de continuïteitsparagraaf.

Realisatie programmabegroting	Begroting 2022	Realisatie 2022	Afwijking 2022	% van jaarbegr.
baten	€ 9.586.991	€ 11.163.459	€ 1.576.468	116%
verplichte afdrachten sbo en so	€ -5.212.830	€ -5.728.522	€ -515.692	110%
netto grensverkeer sbo	€ 35.353	€ -120.666	€ -156.019	-341%
te besteden aan ondersteuningsplan	€ 4.409.514	€ 5.314.271	€ 904.757	121%
1. basisondersteuning	€ 2.491.544	€ 3.300.409	€ 808.865	132%
2. aanvullende ondersteuning	€ 1.367.150	€ 1.394.662	€ 27.512	102%
3. arrangementen	€ 280.900	€ 518.008	€ 237.108	184%
4. hoogbegaafdheid	€ 99.729	€ 222.815	€ 123.086	223%
5. professionalisering	€ 25.000	€ 29.231	€ 4.231	117%
6. ouder en kind	€ 20.000	€ 64	€ -19.936	0%
7. bestuur en organisatie	€ 541.250	€ 535.439	€ -5.811	99%
8. knelpunten	€ 15.000	€ 678	€ -14.322	5%
9. besteding bovenmatige reserve	€ 540.000	€ 137.089	€ -402.911	25%
totaal programma's	€ 5.380.573	€ 6.138.395	€ 757.822	114%
resultaat	€ -971.059	€ -824.124	€ 146.935	85%

3.9.1 Toelichting staat van baten en lasten in relatie tot de begroting

Het resultaat van 2022 bedraagt -/- € 824 K. Begroot was een negatief resultaat van € 971 K. Er is derhalve sprake van een positieve afwijking van € 146 K (15%). In het licht van de opdracht om de bovenmatige reserve terug te dringen, terwijl in november nog aanzienlijke baten zijn ontvangen van OCW, is het swv tevreden over dit resultaat.

3.9.2 Baten

De baten 2022 (€ 11.163 K) waren € 1.576 K hoger dan begroot. Deze grote afwijking heeft een drietal oorzaken:

- Indexering van de personele bekostiging. Deze is in 2022 zeer fors om een tweetal redenen. In de personele bekostiging (definitieve regeling schooljaar 2021-2022 en definitieve regeling schooljaar 2022-2023) zijn de extra middelen voor het dichten van de loonkloof met het vo verwerkt (Onderwijsakkoord). Daarnaast is de loonbijstelling dit jaar substantieel (3,9%). Totaal gaat het in 2022 om circa € 1,3 mln. extra baten (13%). Deze baten worden voor een belangrijk deel (50-60%) doorgegeven aan sbo en so (verplichte afdrachten via DUO en het swv) en aan de reguliere basisscholen (indexering bijdrage basisondersteuning).
- Structurele ophoging van het bedrag per leerling voor zware ondersteuning vanaf 1/1/2022 ter compensatie voor de te betalen btw op personele inhuur via detachering vanuit schoolbesturen en dergelijke. Voor het swv Duin en Bollenstreek gaat het om extra baten van circa € 192 K (€ 12,77 per leerling). Inmiddels is het de vraag of deze ophoging terecht is (er is niets gewijzigd in de fiscale regelgeving) en of deze ophoging zal worden teruggedraaid in de toekomst. Het swv heeft geïnventariseerd of btw in rekening gebracht wordt door de diverse partijen waarmee

wordt samengewerkt wanneer het gaat om andere diensten dan nauw met het onderwijs samenhangende diensten en dat is het geval.

- Incidentele ophoging van het bedrag per leerling voor zware ondersteuning (schooljaar 2021-2022) voor het opzetten van een ouder-jeugdsteunpunt. Voor het swv Duin en Bollenstreek gaat het om circa € 95 K (€ 6,36 per leerling).

3.9.3 Verplichte afdrachten aan so, sbo en swv-en (grensverkeer sbo)

	Begroting 2022	Realisatie 2022	Afwijking 2022	% van jaarbegr.
afdracht so incl. groei	€ 4.971.941	€ 5.497.887	€ 525.946	111%
afdracht sbo incl. groei	€ 240.889	€ 230.635	€ -10.254	96%
grensverkeer in	€ -158.972	€ -50.909	€ 108.063	32%
grensverkeer uit	€ 123.619	€ 171.575	€ 47.956	139%

De verplichte afdrachten bedroegen € 5.729 K. De forse indexatie van de baten heeft eveneens geleid tot eenzelfde indexatie van deze afdrachten.

De afdracht aan het sbo is iets lager dan begroot, ondanks de indexatie i.v.m. een lagere groei op de peildatum 1/2/2022.

Het inkomend grensverkeer sbo bevat een correctie uit vorig jaar waardoor het beeld enigszins wordt vertekend. Het begroten van grensverkeer is lastig; de invloed van het swv is klein. De afwijkingen blijven meestal wel beperkt.

3.9.4 Overige lasten - toelichting per programma

Programma 1: Basisondersteuning

	Begroting 2022	Realisatie 2022	Afwijking 2022	% van jaarbegr.
onderwijs. rapport (OnderwijsTransparant)	€ 12.500	€ 12.199	€ -301	98%
borging dyslexiebeleid	€ 7.000	€ 4.123	€ -2.877	59%
overdracht bao	€ 2.472.044	€ 3.284.087	€ 812.043	133%
Totaal programma	€ 2.491.544	€ 3.300.409	€ 808.865	132%

Het swv droeg een bedrag per leerling over aan het regulier basisonderwijs voor versterking van de basisondersteuning (€ 165 per leerling voor de schooljaren 21/22 en 22/23). De indexering van de rijksbijdrage 2022 is eveneens toegepast op de beschikkingen in programma 1 hetgeen leidde tot een extra toekenning van € 323 K. Deze middelen zijn op bestuursniveau toegekend met het doel scholen te ondersteunen om de beweging te maken naar inclusiever onderwijs. Daarnaast hebben de scholen een extra impuls ontvangen voor inclusief onderwijs (€ 470 K).

Programma 2: Aanvullende ondersteuning

	Begroting 2022	Realisatie 2022	Afwijking 2022	% van jaarbegr.
salariskosten routebeg. en onderwijspec.	€ 56.500	€ 160.850	€ 104.350	285%
inhuur OA en MEE	€ 449.000	€ 345.022	€ -103.978	77%
ondersteuning Aloysius excl. btw	€ 542.450	€ 340.291	€ -202.159	63%
ondersteuning AED excl. btw	€ 319.200	€ 548.499	€ 229.299	172%
Totaal programma	€ 1.367.150	€ 1.394.662	€ 27.512	102%

De salariskosten zijn veel hoger dan begroot. De oorzaak is tweeledig: onderwijsspecialisten en routebegeleider, die voorheen werden ingehuurd bij OA/1801 en Mee, zijn na de zomervakantie grotendeels in dienst getreden en er is een nieuwe cao toegepast (vanaf 1/1/22) waarin het dichten van de loonkloof met het VO en de loonbijstelling 2022 zijn verwerkt. Deze hogere lasten zijn gedekt door de extra baten (herziene beschikkingen OCW). In de MJB is rekening gehouden met een stapsgewijze daling van inhuur van ondersteuning vanaf 1 augustus 2022. De daling is volledig gerealiseerd in 2022. Inhuur van Aloysius is beëindigd per 1/8/2022. De nieuwe inhuur uitsluitend bij de AED is verminderd van 9 FTE naar 7 FTE conform eerder vastgestelde MJB.

De cao PO is ook van toepassing op deze inhuur; cao correcties worden met terugwerkende kracht verwerkt in de facturen.

De inhuur van OA/1801 (onderwijsspecialisten) is gedaald van 48 naar 12 uur per week.

Programma 3: Arrangementen

	Begroting 2022	Realisatie 2022	Afwijking 2022	% van jaarbegr.
salariskosten TLC	€ 35.900	€ 51.650	€ 15.750	144%
inhuur TLC en maatwerk	€ 50.000	€ 17.462	€ -32.538	35%
meetbaar maken (routesysteem?)	€ 16.000	€ 13.535	€ -2.465	85%
observatiefunctie	€ 25.000	€ 4.275	€ -20.725	17%
leerkracht op de fiets	€ 24.000	€ 614	€ -23.386	3%
overdracht arrangementen	€ 30.000	€ 207.862	€ 177.862	693%
overbruggingsarrangement		€ 4.556	€ 4.556	
ind. maatwerk arrang.		€ 46.690	€ 46.690	
blijf op school arrang.		€ 8.724	€ 8.724	
symbiose reg. onderwijs		€ 18.000	€ 18.000	
garantiebekostiging	€ 100.000	€ 144.640	€ 44.640	145%
Totaal programma	€ 280.900	€ 518.008	€ 237.108	184%

De salariskosten zijn hoger dan begroot als gevolg van de toepassing van de in de zomer afgesloten cao's 2022 en 2022-2023. Deze kosten worden gedekt door de extra baten (herziene beschikkingen OCW). Ook de voorzitter TLC is opgenomen in de salarislasteren. Deze was per abuis onder inhuur begroot. Inhuur bij OA/1801 (2e deskundige) heeft wel plaatsgevonden maar is deels ten laste gebracht van de uren die over waren uit 2021.

De observatiefunctie laat een negatief saldo zien i.v.m. de afrekening 21/22. Het bedrag voor 2022 is naar verwachting € 25 K, cf. begroting (per saldo € 4 K).

De arrangementen laten hier een grote overschrijding zien. Dit heeft te maken met de inzet van de bovenmatige reserve (programma 9, daar begroot, hier gerealiseerd). Met ingang van 2022 worden arrangementen in de boekhouding op eenzelfde wijze als in het RIS gespecificeerd om beter inzicht te hebben en een betere aansluiting te kunnen maken.

Programma 4:HB

	Begroting 2022	Realisatie 2022	Afwijking 2022	% van jaarbegr.
rvs hoogbegaafdheid	€ -93.681	€ -100.462	€ -6.781	107%
uitvoeringsprogramma	€ 164.000	€ 309.177	€ 145.177	189%
deskundigenadvies	€ 11.410	€ 9.976	€ -1.434	87%
overdracht arrangementen (Over de grenzen)	€ 18.000	€ 4.124	€ -13.876	23%
Totaal programma	€ 99.729	€ 222.815	€ 123.086	223%

In 2022 is de laatste tranche van de subsidie van OCW ontvangen. De totale subsidie (3 schooljaren) bedroeg € 367 K. Subsidievoorwaarde was dat het samenwerkingsverband eenzelfde bedrag zou bijleggen. Dit is in 2022 ook gebeurd waarbij naar het cumulatieve bedrag is gekeken. De MJB 2022-2026 was op dit punt onjuist: tijdens het opmaken van de jaarrekening 2021 bleek dat niet alle lasten t.b.v. van de aanpak Hoogbegaafdheid goed begroot zijn in relatie tot de ontvangen subsidiemiddelen en dat er toezeggingen aan scholen (2022 en 2023) zijn gedaan die de ontvangen subsidie overstijgen. De procesbegeleiding is per abuis niet opgenomen in de projectbegroting. De toezegging aan de scholen voor 2023, een jaar waarin geen subsidie meer zal worden ontvangen, is in 2022 uitgekeerd (€ 110 K). Dit programma wordt dan ook dit jaar al afgerond vanuit het perspectief van het swv. Op de scholen loopt het door tot einde van het schooljaar 2022-2023.

Programma 5: Professionalisering

	Begroting 2022	Realisatie 2022	Afwijking 2022	% van jaarbegr.
externe professionalisering	€ 25.000	€ 29.231	€ 4.231	117%

In het tweede kwartaal zijn kosten voor de algemene studiedag gemaakt. In november 2022 heeft een tweede, niet begrote, studiedag plaatsgevonden met als doel het ophalen van input voor het nieuwe ondersteuningsplan 2023-2027.

Programma 6: Ouder en Kind

	Begroting 2022	Realisatie 2022	Afwijking 2022	% van jaarbegr.
steunpunt	€ 20.000	€ 64	€ -19.936	0%

De kosten voor het vertelpunt (Vertellis?!) waarmee input opgehaald wordt bij ouders, zijn al in 2021 genomen. In 2023 zal het steunpunt verder gerealiseerd worden.

Programma 7: Bestuur en organisatie

	Begroting 2022	Realisatie 2022	Afwijking 2022	% van jaarbegr.
salariskosten	€ 297.500	€ 242.175	€ -55.325	81%
overige pers. kosten	€ 17.100	€ 36.496	€ 19.396	213%
dotatie voorziening jubilea	€ -	€ -4.221	€ -4.221	
inhuur (FG, RvT, control)	€ 45.200	€ 87.470	€ 42.270	194%
afschrijvingen	€ 16.000	€ 11.894	€ -4.106	74%
Kosten bestuur en representatie	€ 5.000	€ 3.985	€ -1.015	80%
OPR faciliteiten	€ 3.800	€ 4.001	€ 201	105%
huisvesting/kantoor	€ 48.500	€ 42.322	€ -6.178	87%
admin./accountant	€ 46.500	€ 26.644	€ -19.856	57%
verzekeringen	€ 5.500	€ 5.618	€ 118	102%
rente en bankkosten		€ 11.462	€ 11.462	
communicatie	€ 5.000	€ 4.552	€ -448	91%
lidmaatschap/contributie	€ 5.000	€ 6.944	€ 1.944	139%
deskundigenadvies/juridisch advies	€ 5.000	€ 14.705	€ 9.705	294%
overige		€ 1.137	€ 1.137	
ICT (niet onderwijsinhoudelijk)	€ 12.000	€ 10.817	€ -1.183	90%
ICT groeidocument	€ 9.150	€ 10.459	€ 1.309	114%
regionale samenwerking	€ 20.000	€ 18.979	€ -1.021	95%
Totaal programma	€ 541.250	€ 535.439	€ -5.811	99%

De negatieve afwijking op de salariskosten hangt samen met de later dan begrote invulling van de vacature beleidsmedewerker. Deze vacature werd tot de zomer tijdelijk ingevuld door een externe (OOG), hetgeen de afwijking op inhuur veroorzaakt (€ 42 K). Per 1/8/22 is de beleidsmedewerker in dienst van het swv gestart. Wanneer dit buiten beschouwing wordt gelaten zijn de salariskosten hoger dan begroot als gevolg van het toepassen van de nieuwe cao's. Deze kosten worden gedekt door de extra baten (herziene beschikkingen OCW). De overige personele lasten zijn hoger dan begroot, o.a. in verband met de uitbreiding van het werkgeverschap, de lasten die daarbij horen en de extra wervingskosten (beleidsmedewerker en leden rvt).

De huisvestingslasten zijn lager omdat de geplande verhuizing niet is doorgegaan.

De kosten voor het administratiekantoor waren niet juist begroot waardoor hier een forse afwijking te zien is. Dit geldt ook voor de rentelasten. De afwijking is daar groter omdat deze post ook rentelasten voor 2021 bevat.

Externe adviseurs zijn betrokken geweest bij de wijzigingen in de structuur van het swv. Dit heeft geleid tot een overschrijding op de kosten voor deskundigen/juridisch advies.

Programma 8: Knelpunten

	Begroting 2022	Realisatie 2022	Afwijking 2022	% van jaarbegr.
kosten beroep/bezwaar	€ 15.000	€ 678	€ -14.322	5%

Deze lasten zijn moeilijk in te schatten. Het budget is zeer beperkt aangesproken.

Programma 9: Inzet bovenmatige reserve.

	Begroting 2022	Realisatie 2022	Afwijking 2022	% van jaarbegr.
overige personele lasten	€ 235.000	€ -	€ -235.000	0%
inhuur		€ 52.623	€ 52.623	
deskundigenadvies	€ 25.000	€ 10.838	€ -14.162	43%
HB De Noordwijkse School	€ 45.000	€ 45.000	€ -	100%
verbetering incl. onderwijs (PoS)	€ 235.000	€ 28.628	€ -206.372	12%
Totaal programma	€ 540.000	€ 137.089	€ -402.911	25%

Bij de jaarafsluiting 2021 bleek dat het bestedingsplan dat in het najaar van 2021 tot stand is gekomen, gestoeld was op een onjuiste prognose van het jaarresultaat 2021. In het begrotingsproces werd, op basis van deze prognose, rekening gehouden met een positief resultaat 2021 van +/- € 300 K en van een daarbij passende inzet van bovenmatig vermogen in 2022 (€ 971 K) en 2023 (€ 544 K). In februari werd duidelijk dat dit een onjuiste conclusie was: het jaarresultaat 2021 bedroeg -/- € 74 K in plaats van +/- € 300 K. Daarmee was de in de begroting opgenomen inzet van bovenmatige reserves € 431 K te hoog. Ook bleek dat niet alle lasten t.b.v. van de aanpak aanbod hoogbegaafdheid (programma 4) goed begroot waren in relatie tot de ontvangen subsidie en dat er toezeggingen voor 2022 en 2023 waren gedaan aan de scholen die de ontvangen subsidie overstegen (2022 € 68 K, 2023 € 120 K). Daarom werd in de bestuursvergadering van 13 juni besloten de indexatie van de personele bekostiging 2022, voor zover deze niet werd doorgegeven als verplichte afdracht aan so en sbo, niet door te zetten naar de reguliere scholen en daarmee het bestedingsplan waar mogelijk in tact te laten. In Q3 en Q4 bleek echter dat er zoveel middelen nabetaald werden aan het swv, dat indexatie en zelfs een extra impuls voor inclusief onderwijs (beide Programma 1) konden worden beschikt, de HB toezeggingen konden worden gehonoreerd en de plannen in programma 9, voor zover praktisch haalbaar, doorgang konden vinden.

De inhuur in dit programma betreft de kwartiermaker "samenwerken in kernen".

Het deskundigenadvies is een afronding van het advies "onderwijsondersteuning nieuwe stijl" dat al in 2021 was gestart.

In 2022 is er geld beschikbaar gesteld voor het realiseren van een voltijdse HB voorziening op De Noordwijkse School.

De inzet op verbetering inclusief onderwijs is voor een belangrijk deel gerealiseerd in de overige programma's.

3.10 Investerings in 2022

In 2022 bedroegen de investeringen in materiele vaste activa € 5 K. Deze investeringen houden vooral verband met het in dienst nemen van de onderwijsspecialisten die voorheen werden ingehuurd. Voor hen werd ICT hardware aangeschaft.

3.11 Vermogenspositie ultimo 2022

Het vermogen van het swv is gedaald van € 1.436 K ultimo 2021 naar € 612 K ultimo 2022. Wanneer we dit relateren aan de bruto baten (€ 11.315 K, EFJ⁷), dan is dat 5,41% terwijl de [signaleringswaarde \(mogelijk\) bovenmatig vermogen 3,5%](#) bedraagt. Het (mogelijk) bovenmatig vermogen is daarmee € 216 K.

De minister van OCW heeft een generieke korting van de bekostiging van de swv-en aangekondigd voor het kalenderjaar 2023. De hoogte van de korting wordt pas na de zomervakantie bekend omdat deze zal worden vastgesteld op basis van de jaarrekeningen van de swv-en over het jaar 2022.

Swv-en die ultimo 2022 geen (mogelijk) bovenmatig vermogen hebben (dus onder de signaleringswaarde blijven) zullen worden gecompenseerd voor deze korting. De uitwerking van de regeling is nog onbekend, de consequenties voor het swv zijn nog niet te voorspellen. Het swv rekent er op basis van wat nu bekend is dat het niet in aanmerking zal komen voor compensatie.

Financiële kengetallen zijn opgenomen in paragraaf 4.5.

⁷ De baten cf. EFJ zijn hoger dan die in deze programma begroting omdat in de programma begroting het grensverkeer gesaldeerd is opgenomen onder de baten terwijl dat in de EFJ opstelling niet zo is.

4. Continuïteitsparagraaf

4.1 Gegevensset

4.1.1 Personele bezetting

In de meerjarenbegroting 2023 is uitgegaan van een personele bezetting van 7 fte (incl. 1 vacature van 0,6 FTE). De verwachting op dit moment is dat deze bezetting de komende jaren niet wijzigt. Alle medewerkers, met uitzondering van de directeur-bestuurder, vallen in de categorie onderwijsondersteunend personeel.

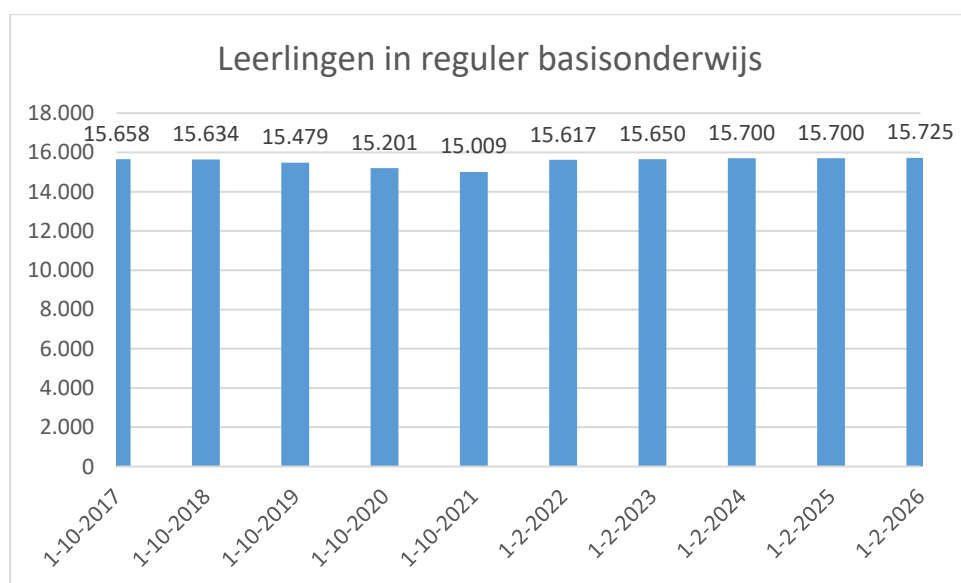
Daarnaast wordt een aantal functionarissen ingehuurd.

- Structureel: onderwijsondersteuners, functionaris gegevensbescherming, 2^e deskundige TLC, controller.
- Incidenteel: kwartiermaker samenwerken in kernen.

4.1.2 Leerlingenaantallen

Regulier basisonderwijs

Als gevolg van de vereenvoudiging van de bekostiging is de teldatum, op basis waarvan bekostiging wordt toegekend en afgedragen (sbo en so) gewijzigd van 1 oktober t-1 naar 1 februari t-1. Omdat het primair onderwijs per definitie meer leerlingen heeft op 1 februari dan op de voorgaande 1 oktober door onderinstroom van kleuters, is het lastig de stijging tussen 2021 en 2022 (+ 608 leerlingen) te duiden. De verwachting voor de komende jaren is een stabiele leerlingpopulatie in het regulier onderwijs. Deze verwachting is tot stand gekomen op basis van de gemeentelijke prognoses.

Speciaal basisonderwijs

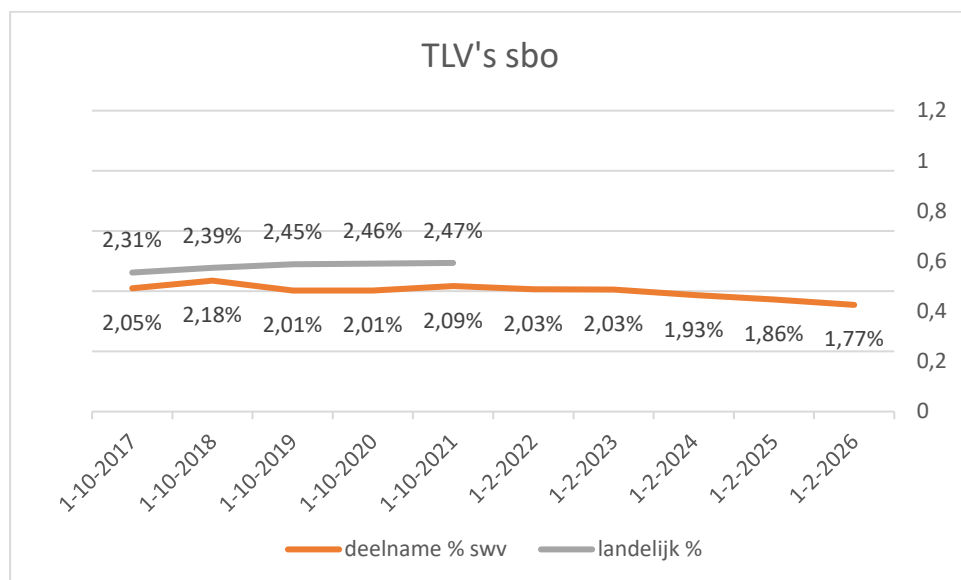
Tot 1 januari 2023 betaalde het swv ondersteuningsbekostiging, indien van toepassing, aan het sbo op basis van de zogenaamde 2% regeling: sbo scholen ontvingen deze bekostiging direct van OCW. Het swv vulde aan wanneer de deelname aan het sbo meer dan 2% was. Swv-en verrekenden grensverkeer wanneer een leerling vanuit het swv naar een sbo school ging buiten het swv en vice versa.

Met de vereenvoudiging van de bekostiging wordt de werkwijze ten aanzien van het sbo gelijk aan die van het so: het swv betaalt de ondersteuningsbekostiging sbo alleen voor leerlingen waarvoor het swv een TLV heeft afgegeven. Duo verzorgt de verrekening. In onderstaande grafiek wordt de historische en verwachte ontwikkeling van het aantal TLV's sbo getoond als ook het aantal leerlingen met een TLV van

dit swv.

Onderstaande grafiek laat zien dat het swv qua verwijzing naar het sbo nog steeds ruim onder het landelijk gemiddelde zit (dat stijgend is). Het door DUO aangeleverde aantal sbo leerlingen op 1 oktober 2022 is helaas onbetrouwbaar. Dit aantal is exclusief sbo leerlingen die buiten het swv naar school en inclusief leerlingen die vanuit andere swv-en naar de sbo scholen gaan in dit swv.

De in de begroting opgenomen ambitie om meer leerlingen in het regulier onderwijs te behouden zichtbaar gemaakt (een dalend verwijzingspercentage vanaf 2024).

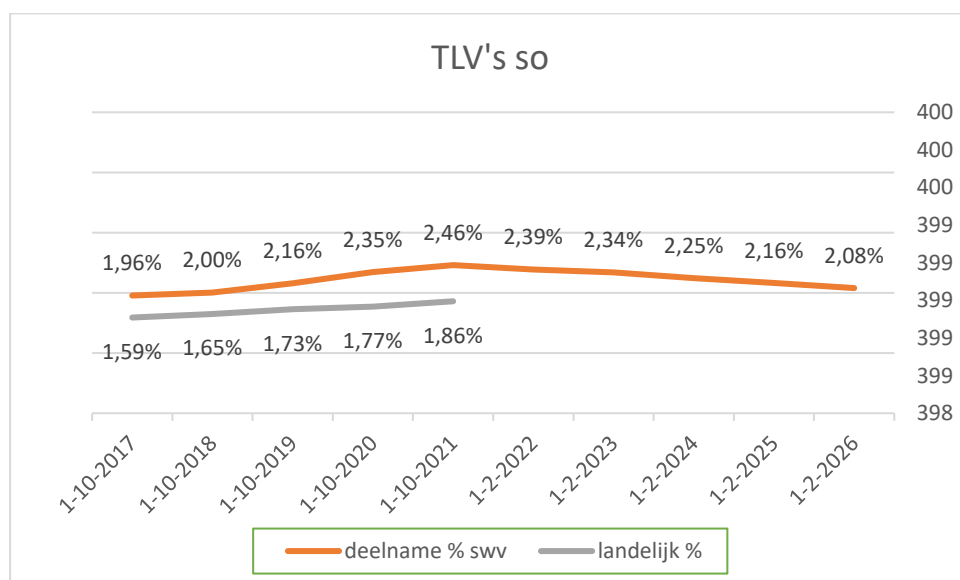

Sbo leerlingen met een tlv van dit swv	R 2022	P 2023	P 2024	P2025	P 2026
1 februari	324	324	317	305	290

Speciaal onderwijs

Het so is met 11 leerlingen gedaald tussen 1 oktober 2021 en 1 oktober 2022. Na een aantal jaren van stijging lijkt dit een trendbreuk, passend bij de inspanning en focus van het swv.

De deelnamepercentage is 2,39% op 1 februari 2022, nog steeds fors hoger dan het landelijk gemiddelde dat een lichte stijging laat zien. Het swv spant zich in dit deelname percentage de komende jaren te laten dalen naar circa 2,1% (340 TLV's teldatum 1 februari 2026). Indien dat lukt ontstaat er veel financiële ruimte om de reguliere scholen te ondersteunen in (hun ontwikkeling naar) inclusiever onderwijs.

So leerlingen met een tlv van dit swv	R 2022	P 2023	P 2024	P2025	P 2026
Categorie laag	323	318	308	298	288
Categorie midden	52	50	46	42	38
Categorie hoog	15	15	14	14	14
Totaal (1 februari)	390	383	368	354	340

Vangnetregeling sbo en so

In de wet staat dat swv-en een zogenaamde vangnetbepaling in het ondersteuningsplan dienen op te nemen waarin staat hoe sbo- en so scholen tegemoet worden gekomen indien er op die scholen sprake is van meer dan gemiddelde groei in de periode na de teldatum 1 februari. Het swv volgt de landelijke handreiking (beschikbaar gesteld via het Steunpunt Passend Onderwijs).

4.2 Meerjaren balans

Ultimo, x €1.000	R 2022	2023	2024	2025	2026	2027
Activa						
MVA	€ 21	€ 21	€ 21	€ 21	€ 21	€ 21
FVA	€ 3	€ 3	€ 3	€ 3	€ 3	€ 3
subtot. vaste activa	€ 24	€ 24	€ 24	€ 24	€ 24	€ 24
	€ -					
Vorderingen	€ 136	€ 136	€ 136	€ 136	€ 136	€ 136
Liq.middelen	€ 1.156	€ 670	€ 628	€ 645	€ 674	€ 711
subtot. vlottende activa	€ 1.292	€ 806	€ 764	€ 781	€ 811	€ 847
Totaal activa	€ 1.316	€ 830	€ 788	€ 805	€ 835	€ 871
Passiva						
Eigen vermogen	€ 612	€ 117	€ 64	€ 71	€ 91	€ 117
Voorzieningen	€ 4	€ 4	€ 4	€ 4	€ 4	€ 4
Kortlopende schulden	€ 700	€ 710	€ 720	€ 730	€ 740	€ 750
Totaal passiva	€ 1.316	€ 830	€ 788	€ 805	€ 835	€ 871

Toelichting op de meerjarenbalans

De meerjaren balans sluit aan de op de vastgestelde meerjarenbegroting.

In deze balans wordt zichtbaar dat het eigen vermogen de komende vijf jaar daalt naar een zeer laag niveau (2027: € 117 K = 0,9% van de bruto baten). De negatieve begroting 2023 (inzet bovenmatige reserve van € 496 K) ging uit van een eindejaarsverwachting 2022 van +/- € 500 K. Het werkelijke resultaat is € 324 K lager. In 2023 zal de inzet van de bovenmatige reserve hierop worden aangepast zodat het eigen vermogen wel daalt naar een niveau onder de signaleringswaarde, maar adequaat zal zijn om als buffer te dienen voor risico's waarvoor geen of onvoldoende beheersmaatregelen kunnen worden genomen.

De liquide middelen volgen logischerwijs de daling van het eigen vermogen.

4.3 Staat van baten en lasten

x €1.000	R 2022	B 2022	2023	2024	2025	2026	2027
Baten							
Rijksbijdragen	€ 11.162	€ 9.587	€ 12.778	€ 12.807	€ 12.840	€ 12.835	€ 12.848
Overige overheidsbijdr.	€ 101	€ 94	€ 8	€ 20	€ 11	€ -	€ -
Overige baten	€ 52	€ 159	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Totale baten	€ 11.315	€ 9.840	€ 12.786	€ 12.826	€ 12.851	€ 12.835	€ 12.848
Lasten							
Personeelslasten	€ 1.878	€ 2.108	€ 2.064	€ 1.902	€ 1.902	€ 1.902	€ 1.902
Afschrijvingen	€ 12	€ 16	€ 20	€ 20	€ 20	€ 20	€ 20
Huisvestingslasten	€ 32	€ 42	€ 47	€ 37	€ 37	€ 37	€ 37
Overige lasten	€ 714	€ 305	€ 512	€ 377	€ 727	€ 977	€ 1.277
Doorbetalingen aan schoolbesturen							
Afdracht so	€ 5.498	€ 4.972	€ 5.471	€ 5.369	€ 5.136	€ 4.933	€ 4.729
Afdracht sbo	€ 231	€ 241	€ 2.047	€ 2.047	€ 2.003	€ 1.927	€ 1.832
Overige doorbetalingen aan schoolbesturen	€ 3.763	€ 3.127	€ 3.120	€ 3.126	€ 3.020	€ 3.020	€ 3.024
Totale lasten	€ 12.128	€ 10.811	€ 13.282	€ 12.879	€ 12.844	€ 12.815	€ 12.821
Fin. Baten en lasten	€ -11		€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Totaal resultaat	€ -824	€ -971	€ -496	€ -52	€ 7	€ 19	€ 27

Toelichting op de staat van baten en lasten

De meerjaren begroting is na goedkeuring door de raad van toezicht bestuurlijk vastgesteld op 12 december 2022.

De begroting laat in 2023 en 2024 een negatief resultaat zien: de inzet van de resterende bovenmatige reserve zoals deze in het najaar van 2022 is berekend (uitgangspunt was een resultaat in 2022 van +/- 500 K). In de jaren erna zijn baten en lasten in evenwicht. Omdat het swv inzet op een daling van de deelname aan het gespecialiseerd onderwijs vanaf 2025, ontstaat er vanaf 2025 meer beleidsruimte voor het swv om een dekkend ondersteuningsaanbod te creëren. Deze beleidsruimte is te zien als toename onder overige lasten.

Het jaarresultaat 2022 is lager dan in het najaar werd verwacht. Zodra er meer duidelijkheid is over de impact van de aangekondigde korting op de bekostiging, zal de inzet van middelen in 2023 indien nodig worden aangepast om borgen dat de financiële reserve van het swv op een adequaat (maar niet bovenmatig) niveau blijft.

Rijksbijdragen

De rijksbijdragen zijn een resultante van het aantal leerlingen in het swv en [de meest actuele bekostigingstarieven](#) vanuit het ministerie van OCW.

Op 1 januari 2023 is de bekostiging van het primair onderwijs vereenvoudigd. De begroting is opgesteld op basis van de nieuwe systematiek.

Overheidsbijdragen

Dit betreft de Wel in ontwikkeling (2023 en 2024), een subsidieregeling voor samenwerkingsverbanden vanuit het Nationaal Programma Onderwijs (NPO) voor kinderen en jongeren die niet ingeschreven staan op een school. De aanvragende samenwerkingsverbanden worden ondersteund door de landelijke partners van dit project: Ingrado, Gedragswerk en OZJ.

Verplichte afdrachten

Dit betreft de ondersteuningsbekostiging voor de leerlingen in het so en sbo met een TLV van dit swv. Deze worden uitgevoerd door DUO. De teldatum is 1 februari t-1. Het swv zet in op daling van de deelname aan so en sbo hetgeen resulteert in een lagere afdracht en meer middelen voor het eigen ondersteuningsbeleid van het swv (communicerende vaten).

Personele lasten

Dit betreft een stabiele inzet van eigen personeel (circa € 747 K per jaar) aangevuld met inhuur van expertise: onderwijsondersteuners van AED die ambulante begeleiding verzorgen en enkele externen die op basis van expertise betrokken zijn bij de organisatie van het swv (functionaris gegevensbescherming, controller, kwartiermaker samenwerken in kernen).

Huisvestingslasten

In 2023 is in de begroting rekening gehouden met een eventuele verhuizing.

Overige instellingslasten

Binnen deze categorie gaat het om lasten die verband houden met de organisatie en werking van het swv (administratie, accountant, ict). Ook zijn hier met name in 2023 incidentele lasten opgenomen voor het verbeteren van de processen en het aanbod van het swv.

Doorbetalingen

De doorbetalingen betreffen in de eerste plaats een bedrag per leerling voor het regulier basisonderwijs ter versterking van de basisondersteuning. Daarnaast ontvangen scholen middelen voor het uitvoeren van individuele en groepsarrangementen en andere ondersteuningsvormen (in dit document beschreven onder kernactiviteiten). In de meerjaren begroting is zichtbaar dat de beschikbare middelen toenemen wanneer de daling van de deelname aan so en sbo wordt gerealiseerd. Deze middelen zullen worden ingezet voor de realisatie van het beleid van het swv zoals dat staat beschreven in het ondersteuningsplan.

4.4 Kasstroomprognose

x €1.000	R 2022	P 2023	P 2024	P 2025	P 2026	P 2027
Cashflow IN						
Rijksbijdragen	€ 11.162	€ 12.778	€ 12.807	€ 12.840	€ 12.835	€ 12.848
Overige overheidsbijdragen	€ 101	€ 8	€ 20	€ 11	€ -	€ -
Overige baten	€ 52	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Totaal IN	€ 11.315	€ 12.786	€ 12.826	€ 12.851	€ 12.835	€ 12.848
Cashflow UIT						
Afdrachten sbo en so	€ 5.729	€ 7.518	€ 7.417	€ 7.139	€ 6.860	€ 6.562
Personeelslasten	€ 1.878	€ 2.064	€ 1.902	€ 1.902	€ 1.902	€ 1.902
Huisvestingslasten	€ 31	€ 47	€ 37	€ 37	€ 37	€ 37
Overige lasten	€ 714	€ 512	€ 377	€ 727	€ 977	€ 1.277
Doorbetalings schoolbesturen	€ 3.764	€ 3.120	€ 3.126	€ 3.020	€ 3.020	€ 3.024
Investerings	€ 5	€ 10	€ 10	€ 10	€ 10	€ 10
Mutatie voorzieningen	€ 4					
Betaalde interest	€ 11					
Totaal UIT	€ 12.136	€ 13.272	€ 12.869	€ 12.834	€ 12.805	€ 12.811
Mutatie vorderingen en schulden	€ -89					
Mutatie liquide middelen	€ -732	€ -486	€ -42	€ 17	€ 29	€ 37
Saldo LM 1/1	€ 1.888	€ 1.156	€ 670	€ 628	€ 645	€ 674
Mutatie jaar	€ -732	€ -486	€ -42	€ 17	€ 29	€ 37
Saldo LM 31/12	€ 1.156	€ 670	€ 628	€ 645	€ 674	€ 711

4.5 Financiële ratio's en ontwikkeling vermogenspositie

	R 2021	R 2022	P 2023	P 2024	P 2025	P 2026	P 2027
Solvabiliteit	64%	47%	14%	8%	9%	11%	13%
Liquiditeit	2,74	1,85	1,14	1,06	1,07	1,10	1,13
Rentabiliteit	-1%	-7,3%	-3,9%	-0,4%	0,1%	0,2%	0,2%
Weerstandsvermogen	15%	5,5%	0,9%	0,5%	0,6%	0,7%	0,9%
Sign.waarde vermogen x € 1.000	€ 352	€ 396	€ 448	€ 449	€ 450	€ 449	€ 450
Bovenmatig vermogen x € 1.000	€ 1.084	€ 216					
Eigen vermogen (rood = onder de ondergrens van € 250 K)			€ 117	€ 64	€ 71	€ 91	€ 117

Toelichting op de kengetallen

1. Solvabiliteit: eigen vermogen / balans totaal – ondergrens 30%
2. Liquiditeit: vlottende activa / kortlopende schulden – ondergrens 1
3. Rentabiliteit: resultaat / totale baten – meerjarig 0%
4. Weerstandsvermogen: eigen vermogen / Rijks baten
5. Signaleringswaarde bovenmatige reserves: 3,5% van de totale, bruto baten. Minimum € 250 K.

Op basis van de vastgestelde meerjarenbegroting en de bijbehorende eindejaarsverwachting 2022 laten

de verschillende ratio's een ongewenst beeld zien: er is ultimo 2023 geen sprake meer van een bovenmatige reserve maar de reserve is zo laag dat deze onder de ondergrens van de lvhO daalt. Ook de overige ratio's laten een "te scherp aan de wind zeilen" beeld zien. In 2023 zal daarom gewerkt worden naar een resultaat dat past bij het terugdringen van de werkelijke (€ 216 K) in plaats van begrote (€ 545 K) bovenmatige reserve per ultimo 2022.

5. Risicomanagement

5.1 Werking interne risicobeheersing en controle systeem

Het interne beheersings- en controlesysteem op financieel gebied vindt plaats door de feitelijke verplichtingen als gevolg van verplichte doorbetalingen en toegezegde arrangementen voortdurend te toetsen aan de begroting, zowel qua leerlingaantallen als ook qua bedragen.

De kwartaalrapportages worden voorzien van een toelichting, waarin de meest van belang zijnde afwijkingen en mogelijke risico's worden vastgelegd. Alle onderdelen maken deel uit van een vooraf met elkaar afgestemde planning- en controlcyclus.

De directeur en controller van het swv laten zich goed informeren over de (op handen zijnde) ontwikkelingen die het swv raken, politiek, maatschappelijk en financieel. Dit doen zijn door het bijwonen van netwerkbijeenkomsten (LPO, Steunpunt passend onderwijs, PO-Raad) en het abonneren op diverse nieuwsbrieven.

5.2 Beschrijving risico's en onzekerheden, beheersmaatregelen

In onderstaande tabel wordt aangegeven welke risico's en bedreigingen het swv ziet, welke impact deze kunnen hebben, wat de kans is dat de gebeurtenis zich voordoet en welke beheersmaatregel, indien mogelijk, het swv treft.

Risico	Impact	Kans	Beheersmaatregel
Ziekte personeel	Vervangingskosten, druk op andere medewerkers, vertraging uitvoering beleid.		Aansluiting bij het Vervangingsfonds waardoor vervangingskosten (deels) worden vergoed.
Arbeidsconflict	Juridische kosten, bij afscheid transitievergoeding en (mogelijk) werkloosheidskosten (via Participatiefonds)		Vroegtijdige signalering en begeleiding van werk naar werk.
Minder leerlingen in het swv dan verwacht	Minder baten vanuit OCW		Bijstellen MJB 2024-2028
Reserves boven de signaleringswaarde van de IvhO	Geen compensatie van de generieke korting – beleidsbegroting onder druk		Monitoren programmatische inzet, bijstellen plannen, bijstellen middelen basisondersteuning, bijstellen in volgende MJB.
Stijgende verwijzingsaantallen naar gespecialiseerd onderwijs (sbo en so)	Hogere afdracht aan het gespecialiseerd onderwijs – minder middelen voor ondersteuning regulier onderwijs en beleid swv.		Beleidsrijke inzet op inclusiever onderwijs, herziening inzet onderwijsondersteuning en arrangementen. Bijstellen MJB
Meer leerlingen so in de hogere ondersteuningsbekostiging categorieën (al dan niet via aanvullend arrangement)	Hogere afdracht aan het gespecialiseerd onderwijs – minder middelen voor ondersteuning regulier onderwijs en beleid swv.		Sturing op inclusiever onderwijs en afname van verwijzingspercentage, herijken afspraken met gespecialiseerd onderwijs, groepsarrangementen i.p.v. individuele TLV's.
Administratieve omissies	Onverwachte lasten of mislopen baten. Fouten in rapportages.		Periodieke controle administratie door controller, heldere werkafspraken met betrokkenen bij swv en ak.
Vacature(s) tijdig invullen lukt niet	Inhuur, hogere loonkosten begroot, hoge wervingskosten		Contacten veld goed benutten, breed netwerk inzetten.
Cybercriminaliteit	Onverwachte kosten inzet ICT, reputatieschade, afkoop, communicatie		Cyber health check – opvolging adviezen – controle werkafspraken.

Legenda

laag	gemiddeld	substantieel	hoog
------	-----------	--------------	------

5.3 Belangrijke gebeurtenissen na balansdatum

Over de toepassing van een generieke korting op de bekostiging werd al geschreven in paragraaf 3.11. In februari 2023 kwam hierover meer duidelijkheid: de swv-en ontvingen een brief van de minister van OCW waarin de korting wordt bevestigd. De brief geeft nog geen duidelijkheid over de hoogte ervan. De generieke korting is een overgangsmaatregel: in de eerste helft van 2023 zal een concept wetsvoorstel naar de Tweede Kamer gaan over de handhaving van bovenmatige reserves. Totdat deze wet wordt ingevoerd (2025?), zal de minister naar alle waarschijnlijkheid de generieke korting (en compensatieregeling) toepassen.

Bijlage A – Hoofd- en nevenfuncties bestuur en toezicht

Naam	Rol swv	Hoofdfunctie	Nevenfuncties
Marieke Jas	tot 22/9/2022 directeur vanaf 22/9/2022 directeur- bestuurder	idem	
Marin van Wijnen	Lid toezichthoudend bestuur tot 22/9/2022	Bestuurder Stichting Vrije Scholen Ithaka	
Marton de Pinth	Lid toezichthoudend bestuur tot 1/8/2022	Directeur-bestuurder PROO- Leiden	Voorzitter De Digitale Sleutel
Ben Kuiper	Lid toezichthoudend bestuur tot 22/9/2022	Directeur-bestuurder PROO- Leiden	Raad van beheer, PCOGV Barneveld
Bob van Zanten	Lid toezichthoudend bestuur tot 22/9/2022	Directeur-bestuurder De Noordwijkse School	
Rien Timmer	Secretaris uitvoerend bestuur tot 22/9/2022	Voorzitter College van Bestuur Leo Kanner Onderwijsgroep	Voorzitter RvT Hogeschool IPabo te Amsterdam en Alkmaar, tot 1 oktober 2022 (bezoldigd); Lid RvT Wijdezorg te Zoeterwoude e.o., vanaf 10 mei 2022 (bezoldigd); Voorzitter bestuur Christen Unie Leiden e.o. (onbezoldigd);
Eveline Driest	Voorzitter uitvoerend bestuur, lid remuneratiecommissie, beide tot 22/9/2022	Lid College van Bestuur Sophia Scholen	Voorzitter Samenwerkingsraad, SWV PO Duin- en Bollenstreek; Lid jury Excellente Scholen (deeljury PO); Lid Klankbordgroep Katholiek Onderwijs (Verus); Lid Verenigingscommissie Kwaliteit (PO Raad).
Rijk van Ommeren	Penningmeester uitvoerend bestuur tot 22/9/2022	Directeur-bestuurder PCBO Rijnsburg	Adviseur/interim directeur bij RijkAdvies (bezoldigd);
Marius Voerman	Onafhankelijk voorzitter toezichthoudend bestuur tot 22/9/2022. Vanaf die datum voorzitter Raad van Toezicht	Onafhankelijk voorzitter SWV PO Duin- en Bollenstreek	Onafhankelijk voorzitter SWV VO Amsterdam/Diemen; Onafhankelijk voorzitter SWV VO Delfland; Onafhankelijk voorzitter SWV VO Westland; Interim bestuurder geweest in 2022 bij Innoord, stichting voor openbaar onderwijs in Amsterdam Noord.
Iepe Roosjen	Lid toezichthoudend bestuur, lid auditcommissie beide tot 22/9/2022. Vanaf die datum lid raad van toezicht.	voorzitter college van bestuur Resonans speciaal onderwijs	Voorzitter Stichting gehandicapten Kwale (Kenia);
Rindert Venema	Lid toezichthoudend bestuur, lid remuneratiecommissie beide tot 22/9/2022. Vanaf	Directeur-bestuurder Stichting Prohles	Voorzitter Kerkenraad Protestantse Gemeente Noordwijkerhout en de Zilk;

	die datum lid raad van toezicht.		Penningmeester college kerkrentmeesters Protestantse Gemeente Noordwijkerhout en de Zilk.
Mariska Meinsma	Lid toezichthoudend bestuur tot 22/9/2022	Voorzitter van bestuur Stichting Jenaplanscholen Bollenstreek	Organisatieadviseur gemeente Leiden
Kees Hoogendijk	Lid toezichthoudend bestuur tot 22/9/2022	Adjunct directeur + intern begeleider CBS de Burcht (Stichting VVCOTV)	
Johan van Triest	Lid toezichthoudend bestuur tot 22/9/2022	Voorzitter CvB Aloysiusstichting	Voorzitter bij de sectorraad GO en lid bij Stichting School en Veiligheid
Mini Schouten	Lid toezichthoudend bestuur tot 22/9/2022, lid auditcommissie beide tot 22/9/2022	Directeur bestuurder Stichting OBO DB	Voorzitter Taskforce ontwikkelingsgericht onderwijs; Bestuurslid Stichting Beheer Brede School Duyfrak; Bestuurslid Stichting Brede School Nassaupark.

Jaarrekening 2022

Grondslagen

Algemeen

Passend onderwijs wordt vormgegeven in een swv van schoolbesturen, gericht op de vormgeving van rijksbeleid. Het swv is geen onderwijsinstelling die beschikt over eigen gebouwen (activa), eigen leerkrachten en leerlingen; het faciliteert de scholen, o.a. door het overdragen van ondersteuningsmiddelen. Het swv heeft dan ook niet tot doel over reserves en voorzieningen voor de lange termijn te beschikken, tenzij dit strikt noodzakelijk is. Ontstane reserves zijn bestemd voor de uitvoering van beleid in de nabije toekomst.

De jaarrekening is opgesteld volgens de Regeling jaarverslaggeving onderwijs. In deze regeling is bepaald dat BW 2 Titel 9 en de richtlijnen voor de jaarverslaggeving (in het bijzonder RJ 660 'Onderwijsvrijstellingen') van toepassing zijn met inachtneming van de daarin aangeduide uitzonderingen.

De waardering van activa en passiva vindt plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij de desbetreffende grondslag voor de specifieke balanspost anders wordt vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarde.

Vergelijking met voorgaand jaar

De grondslagen voor waardering van activa, passiva en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd ten opzichte van voorgaand jaar, met uitzondering van de waardering van de voorzieningen. Hiervoor wordt verwezen naar de desbetreffende beschrijving

Activa

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen de verkrijgingprijs verminderd met de afschrijvingen. De afschrijvingen vinden lineair en naar de vastgestelde periode plaats op basis van de verwachte economische levensduur. Hiervoor worden de volgende termijnen onderscheiden:

Hard- en software:	5 jaar
Overige inventaris:	10 jaar

Voor de ondergrens van activeren wordt € 2.000,- gehanteerd. De eerste afschrijving vindt plaats in de maand van de investering.

Vlottende activa

Vorderingen worden nominaal gewaardeerd en, indien van toepassing, opgenomen onder aftrek van een voorziening voor oninbaarheid. De liquide middelen worden gevormd door de kas- en banksaldi en zijn vrij ter beschikking tenzij anders is aangegeven.

Passiva

Reserves

De algemene reserve wordt gevormd door de cumulatieve overschotten c.q. tekorten op de exploitatierekening. Het saldo is vrij besteedbaar.

Voorzieningen

De voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare verplichtingen die op balansdatum

bestaan en waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is, waarvan de hoogte redelijkerwijs geschat kan worden en voor zover deze verplichtingen en risico's niet op activa in mindering zijn gebracht. Eveneens worden voorzieningen gevormd voor verliezen die naar waarschijnlijkheid in de toekomst zullen worden geboekt maar die voortkomen uit risico's die op balansdatum aanwezig zijn. Voorzieningen kunnen worden gevormd ter egalisatie van kosten waarbij een deel van de in de toekomst te verwachten uitgaven zijn oorsprong heeft voor balansdatum. De voorzieningen worden niet tegen contante waarde gewaardeerd, omdat het effect van de tijdswaarde niet materieel is. De rente die wordt gerekend over de banktegoeden is verwaarloosbaar.

De voorziening jubilea is gevormd ter dekking van de kosten van jubileumgratificaties die op grond van de cao dienen te worden betaald. Daarbij wordt rekening gehouden met de datum van indiensttreding, een blijfkanspercentage en een uitkering bij 25- en 40-jarig jubileum. De voorziening is gewaardeerd tegen de waarde van € 900,- per fte en bedraagt nu € 3.915.

Kortlopende schulden

De overlopende passiva betreffen vooruit ontvangen bedragen die aan opvolgende periodes worden toegerekend, en nog te betalen bedragen.

Pensioenverplichtingen

Hiervoor in aanmerking komen de werknemers die op de pensioengerechtigde leeftijd recht hebben op een pensioen dat is gebaseerd op het gemiddeld verdiende loon berekend over de jaren dat de werknemer pensioen heeft opgebouwd.

De verplichtingen, welke voortvloeien uit de rechten van het personeel, zijn ondergebracht bij het bedrijfstakpensioenfonds ABP. Aan het ABP worden premies betaald waarvan een deel door de werkgever en een deel door de werknemer.

De pensioenrechten worden jaarlijks geïndexeerd, indien en voor zover de dekkingsgraad van het pensioenfonds (het vermogen van het pensioenfonds gedeeld door haar financiële verplichtingen) dit toelaat. Per ultimo 2022 heeft het pensioenfonds een beleidsdekkingsgraad van 118,6%.

De pensioenverplichting wordt gewaardeerd volgens de "verplichting aan de pensioenuitvoerder benadering". In deze benadering wordt de aan de pensioenuitvoerder te betalen premie als last in de staat van baten en lasten verantwoord. Er bestaat geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bedragen in het geval van een tekort bij het ABP, anders dan het effect van hogere premies. Daarom zijn alleen de verschuldigde premies tot en met het einde van het boekjaar verantwoord in de jaarrekening.

Grondslagen voor de resultaatsbepaling

Algemeen

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de baten en alle hiermee verbonden, aan het jaar toe te rekenen lasten. De baten en lasten worden toegerekend aan de verslagperiode waarop deze betrekking hebben.

Rijksbijdragen OCW/EL&I

Onder de Rijksbijdragen OCW/EL&I worden de vergoedingen voor de exploitatie opgenomen verstrekt door het Ministerie OCW/EL&I. De Rijksbijdragen worden toegerekend aan het verslagjaar.

Financieel resultaat

De rentebaten en -lasten betreffen de op de verslagperiode betrekking hebbende renteopbrengsten en -lasten van uitgegeven en ontvangen leningen.

Resultaatbestemming

Het resultaat wordt gemuteerd op het eigen vermogen, zoals opgenomen onder de overige gegevens en

in de toelichting op de balans.

Kasstroomoverzicht

Het onderstaande kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. Hierbij wordt het saldo baten en lasten als uitgangspunt genomen, waarop vervolgens correcties worden aangebracht voor verschillen tussen opbrengsten en ontvangsten en kosten en uitgaven.